Ao. 1828. No. 99.

GRONINGER COURANT.

Dingsdag den 9 December.

M U N T W E Z E N.
W A A R S C H U W I N G.

Het *Kollegie van Raden en Generaal Meesteren der Munt*,

In aanmerking nemende, dat het, bij vernieuwing en ten volle, is gebleken, dat sommige *Goud-* en *Zilversmeden* in de Provinciën *Groningen* en *Drenthe*, met laakenswaardige inzigten van woeker, Gouden en Zilveren Werken verkoopen, welke ontbloot zijn van de afdrukken van 's Rijks stempels, tot waarborg der zuiverheid van het gehalte ingesteld, en op die wijze de koopers van zoodanige voorwerpen misleiden, niet alleen met het berekenen en afvorderen der daarvan verschuldigde, alhoewel aan den Lande ontrokkene, regten, maar inzonderheid ook, door eene, met de aflevering van ongekeurteekende werken meestal gepaard gaande, bedriegelijke vervalsching van het alooi;

Overwegende, dat, door zoodanige handelwijze, aan de overige Koop- en Werklieden een groot nadeel wordt toegebragt, ja zelfs voor het ontstaan van wantrouwen omtrent dezen aanzienlijken tak van nijverheid, in de provinciën *Groningen* en *Drenthe*, te vreezen valt, iets, hetwelk van belang is voor te komen;

Heeft vermeend, bij hernieuwing van de, deswege, reeds vroeger gedane bekendmaking, de goede ingezetenen in die provinciën te moeten waarschuwen, om, onder geenerlei valsche voorgevens van winst, Gouden of Zilveren Werken in aan te schaffen, die niet deugdelijk zijn onderzocht, en waarop de afdrukken van 's Rijks gehalte- en waarborg-stempels, mitsgaders het fabrijksteeken van den maker, niet worden aangetroffen.

Met kennisgeving wijders, dat de ambtenaren van het Kantoor van Waarborg te *Groningen* zijn aangeschreven, om, onverminderd de gewone vervolging der overtredingen, voortdurend en bij toeneming aan de ingezetenen de gelegenheid te geven, om alle, aan dezelve dienstige, inlichtingen te ontvangen; alsmede om de, door hen gekochte, Gouden of Zilveren Werken, met opzigt tot de stempeling, *buiten eenige kosten*, nog ten overvloede, aan voorgezegd kantoor te doen nazien, en zulks opdat, door een zoodanig onderzoek, eensdeels de handelwijze van den eerlijken koopman en werkmeester in het licht gesteld, en aan de belanghebbenden tevens alle zekerheid en geruststelling verschaft worde, en, anderdeels, de praktijken van kwalijkgezinde schatpligtigen nog verder, op eene afdoende wijze, worden verijdeld.

Utrecht, den 12 November 1828. *Ter ordonnantie van het Kollegie*,
T. TREYTELAAR, *Secretaris.*

D U I T S C H L A N D.
WEENEN *den 24 November.*

De *Beobachter* deelt het volgende berigt mede nopens de bloedige tooneelen, welke op het eiland Kandia hebben plaats gehad: „ *Mustapha Pacha*, zijn verlies bij Nerokuro niet kunnende verdragen, zond zijne troepen onverwachts naar Sfakki, om alles te verwoesten; doch de Spakioten sloegen de Turken met verlies terug. Den 1 Sept. ontving de kolonel baron *de Reineck* een brief van de Christenen uit Kandia, welke meldden, dat de Turken den 25 Aug. de poorten van die stad hadden gesloten en verraderlijk de Christen bewoners hadden overvallen. Het bloedbad had 24 uren geduurd, in de straten telde men 750 lijken, behalve degenen, die in zee geworpen waren. De barbaren hadden noch vrouwen noch kinderen gespaard; zij hadden 20 Grieken in het leven gelaten, om de dooden te begraven, doch, na dit verrigt te hebben, hadden zij ook deze ongelukkigen om het leven gebragt. De Pacha had alleen den Bisschop kunnen redden. De Barbaren, zich nog niet genoeg met het bloed der Christenen verzadigd hebbende, zijn daarop naar Arcadia getrokken, alwaar zij ook alle Christenen, zonder onderscheid van jaren of geslacht, hebben omgebragt. — Zoodra de kolonel deze droevige berigten had ontvangen, bragt hij zijne krijgsmagt bijeen, dreef de Turken in Kandia terug, welke stad thans belegerd wordt.

„ Het voorbeeld der Turken van Kandia is door die van Retimo gevolgd; deze zijn in den nacht van den 31 Aug. uit de stad getrokken, en hebben eenige dorpen aan de kust overvallen en meer dan 60 Christenen vermoord; zelfs de priesters voor het altaar waren omgebragt.

„ De Grieken van de naastbijgelegene dorpen waren toegesneld, hadden de Barbaren terug gedreven, 25 hunner gedood en 2 gevangen genomen. Na deze gebeurtenis hadden de Turken zich niet meer laten zien, en de drie voornaamste steden van Kandia werden door de Grieken belegerd.

FRANKFORT *den 30 November.*

Den 13den heeft men in Konstantinopel de eerste tijding van het verlies van Varna erlangd; — naderhand is men aldaar onderrigt geworden, dat de gedragingen van *Jussuf* tot de overgave van dat gewigtig bolwerk hadden medegewerkt, en den 19den is het berigt, met bijvoeging dezer omstandigheid, algemeen bekend geworden. — De Muzelmannen schijnen deze hoogst ongunstige tijding met eene tamelijke koelbloedigheid te hebben opgenomen, doch op de meer aanzienlijken moet het gedrag van *Jussuf*, 't welk door de Turken met den naam van verraad wordt bestempeld, eenen zeer diepen indruk hebben gemaakt; immers de reis-effendi moet aan de dragomans der ambassadeurs, die kwamen vernemen of der Porte, na het verlies der vesting, eene nieuwe ramp was overgekomen, hebben geantwoord: „ dat de overgave der vesting der Muzelmannen geenszins zoodanig konde grieven, als het denkbeeld, dat een hunner zijnen Ged en zijn vaderland zoodanig konde verraden, als *Jussuf* pacha." — Ook de Sultan moet hebben begrepen, dat eene dergelijke trouweloosheid in den tegenwoordigen gevaarlijken stand van zaken ernstige gevolgen zoude kunnen hebben, en moet zich in gelijke bewoordingen tegen *Halessi*-effendi, welke hem met het berigt uit Schumla was gezonden, hebben uitgelaten."

De tijding, door *Hussein* medegedeeld, dat de Russen hunne positie voor Schumla hadden ontruimd, schijnt, sedert den val van Varna, weinig indruk te hebben gemaakt, te minder, daar hij er bijvoegde, dat de Russen een deel hunner magt van daar naar Silistria hadden gewend, en dat die vesting zeer ernstig werd aangegrepen, zoodat hij eenige troepen zoude afzenden, ten einde deze sterkte, ware het mogelijk, te ontzetten. Of *Hussein* dit ontwerp heeft volvoerd, en het heeft durven wagen, om zijne geduchte positie te verlaten, ten einde iets wezenlijks ten behoeve van Silistria te ondernemen, is nog niet gebleken, en in latere berigten uit Konstantinopel tot den 30sten wordt deswege niets naders gemeld.

De omstandigheid, dat de Sultan den Kapudan-pacha, die, zonder een verdrag te sluiten, van de edelmoedigheid des Keizers van Rusland vrijen aftogt heeft erlangd, dadelijk als groot-vizier heeft benoemd, en dat de Turken, welke het jongste verdrag van Ackerman hebben geteekend, zich in zijn leger bevinden, schijnt in Pera de hoop te verlevendigen, dat, daar genoemde monarch bij voortduring betuigt, geenszins den val van het Turksche Rijk in Europa te beoogen, de Porte tot eenige toegeeflijkheid zal kunnen worden gestemd; — eene hoop, die, sedert de Sultan heeft bevolen, om, na de komst van ettelijke schepen uit de Russische havens, ook eenige vaartuigen naar de Zwarte zee te laten vertrekken, niet verminderd is. — Intusschen verzuimt de Porte niets ter aanmoediging der algemeene wapening verdediging

Reeds den 26 October heeft een Tartaar den pacha van Salonichi het bevel overgebragt, om alle goederen van *Jussuf*, pacha van Seres, die tot dien tijd toe als een der uitstekendste veldheeren van het Turksche leger was aangemerkt, van Rijks-wege in beslag te nemen Dit bevel is des nachts daaraan volgende met de meeste gestrengheid ten uitvoer gebragt. — Het vermogen van den zich in Seres bevindenden zoon van *Jussuf* is echter onaangeroerd gebleven.

Van den 1 Dec. Van Semlin schrijft men, dat men er weder de hoop heeft opgevat, dat de Porte tot eenige inschikkelijkheid te bewegen zijn zal, hoe zeer zij ondertusschen groote toerustingen tot het voortzetten van den oorlog blijft maken. De pacha van Widdin, die 26000 man onder zijne orders verzameld heeft, zou op nieuw versterking van troepen verlangd hebben; doch de pacha van Belgrado had geweigerd, zijn contingent te vermeerderen, en zelfs bij de Porte om ondersteuning in manschap aangehouden, ten einde de Serviërs ontzag in te boezemen. De Russen, die te Kalefat staan, zouden beweging maken, om den Donau over te trekken en zich met de Serviërs te vereenigen; doch dezen schijnen, volgens verzekering van lieden, die zich wel onderrigt gelooven, weinig gezind, om deel aan den oorlog te nemen en zich tegen de Porte te verklaren.

Te Jassy zou den 14 November het hoofdkwartier van den graaf van *Wittgenstein*, dat in de laatste dagen te Kallarasch, niet ver van Silistria, op den linker Donauoever stond, gewacht worden, om verder naar Galacz te trekken. Er loopen geruchten, dat de Turken onder *Hussein*-pacha of *Omer Vrione* pogingen hebben gedaan, om Silistria te ontzetten, en dat den 8 November in den omtrek dier vesting gevochten zou zijn; doch omtrent dit alles ontbreken geloofwaardige berigten.

— Ten gevolge van de in beslag neming der roerende en onroerende goederen van *Jussuf* pacha, heeft men diens familie, harem en slaven zijn paleis te Seres doen ontruimen, en dezelve onder escorte uit de stad gebragt; jammervol was het, die ongelukkigen te hooren huilen en weenen.

F R A N K R IJ K.
PARIJS *den 29 November.*

De *Constitutionnel* behelst eenen brief uit Weenen, volgens welken de ongunstige stemming omtrent Rusland aldaar dagelijks duidelijker wordt. De prins *van Metternich* zou weinig hoop op het behoud van den vrede met die mogendheid hebben, en den prins *van Esterhazy*, te Londen, hebben aangeschreven, om zich steeds naauwer aan het kabinet van St. James aan te sluiten, met hetwelk Oostenrijk ééne lijn zou trekken, indien Rusland den oorlog mogt verklaren. De prins *van Metternich* zou niet zonder vrees zijn, dat Pruissen zich in dat geval bij Rusland zoude voegen; maar Beijeren zou daarentegen zeker de zijde van Oostenrijk kiezen — De briefschrijver meldt wijders niet weinig omtrent hetgene de prins *van Metternich* zoo al denkt en in het geheim overlegt, maar zegt nergens, hoe hij dit alles heeft kunnen te weten komen.

Van den 2 Dec. Uit Lissabon meldt een partikuliere brief, in het *Journal des Débats*, nopens don *Miguels* toestand, het volgende: Alle pogingen van de policie hebben niets vermogt tegen die, welke het publiek heeft aangewend, om don *Miguels* waren toestand te vernemen, en, eenmaal alles uitgelekt zijnde, is de tijding van den gevaarlijken toestand des dwingelands met de snelheid des bliksems van mond tot mond geloopen.

De dijbreuk is het minst gevaarlijke van don *Miguels* ongeluk; twee ribben aan de linkerzijde zijn ingedrukt, en de borst heeft eene zware kneuzing bekomen.

Den 12den heeft hij, gelijk ik u in mijnen vorigen gemeld heb, bloed opgegeven, waarop eene hevige koorts gevolgd is.

Deze toestand heeft den 12den en 13den voortgeduurd, maar den 14den werd de lijder door zware stuiptrekkingen aangevallen, hetgene de geneesheeren deed besluiten, eene menigte bloedzuigers te bezigen.

Den 15den waren de stuipen minder heevig, en werden de bloedzuigers op nieuw aangezet.

Den 15den zijn de stuipen weggebleven, maar de koorts verlaat de lijder niet.

De partijen beginnen zich te bewegen, die van don *Miguel*, om het wankelend gezag van hunnen meester staande te houden; die der oude Koningin, om de eerste omver te werpen en zich op hare puinen te vestigen, en eindelijk de partij der constitutionelen, om over beide te zegevieren.

— Volgens een onzer dagbladen is het niet waar, dat de voor eenigen tijd verdwenen markies *de Falaiseau* in een godsdienstig gesticht wedergevonden is, zoo als onlangs verscheiden onzer dagbladen gemeld hebben, maar zijn in tegendeel alle nasporingen tot hiertoe vruchteloos gebleven, en weet men nog de oorzaak niet van eene verdwijning, welke eene gansche familie in droefheid gedompeld heeft.

— De gemeenteraad der stad Parijs heeft een standbeeld gevoteerd ter eere van den auteur van het charter. Aan den vorm van dat gedenkstuk, hetwelk 18 voeten hoogte hebben, en in metaal gegoten worden zal, wordt op dit oogenblik door den kunstenaar de laatste hand gelegd. Het zal *Lodewijk XVIII* voorstellen, gezeten op zijnen troon en omhangen met den koninklijken mantel; zijn hoofd prijkt met eene laurierkroon; in de linkerhand houdt hij eenen schepter, en de regterhand rust op het charter, 't welk hij aan de Franschen schijnt te vertoonen.

N E D E R L A N D E N.
BRUSSEL.
TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van Vrijdag den 28 November.

Er zijn 104 leden tegenwoordig.

De heer *van Reenen* doet, namens de kommissie tot de petitiën, verslag op twee rekesten, waarbij de intrekking der uitzonderings-wetten van 1815 wordt verzocht. Het eene is door 90 ingezetenen van Luik geteekend. Deze rekesten worden op het bureau van den president nedergelegd, ten einde de leden daarvan kennis zouden kunnen nemen.

De centrale afdeeling doet verslag op een veranderd voorstel van den heer *de Brouckère*, tot intrekking der voormelde wetten.

De Voorzitter verklaart de discussiën over dit voorstel geopend.

De heer *de Brouckère* merkt aan, dat, toen onze Staat in 1815 door eenen veroveraar bedreigd werd, de souverein buitengewone maatregelen moest nemen; de omstandigheden regtvaardigden zulks; er zijn tijden, zegt *Montesquieu*, dat men de vrijheid met eenen sluijer moet bedekken, gelijk men de standbeelden der goden bedekt; doch Waterloo heeft sedert dien tijd onze regering gevestigd, en evenwel wordt onze vrijheid nog door eene gedrogtelijke wetgeving bedreigd. De spreker toont aan, hoe men sedert 1815 niet opgehouden heeft, de bedoelde uitzonderings wetten tegen de drukpers aan te wenden. De abt *de Foere*, de schrijvers van den *Spectateur-Belge*, van den *Mercure d'Anvers*, van het *Journal de la Flandre orientale*, de heer *van der Straten*, de schrijvers van *de Flambeau*, van den *Vray Liberal*, enz. hebben daarvan beurtelings de gestrengheid ondervonden. De heer *de Brouckère* gispt ook ten sterkste de maatregelen, die men omtrent twee Fransche schrijvers, de heeren *Bellet* en *Jador*, genomen heeft. Bij een besluit van gratie, waarbij hun kwijtschelding van eenige maanden gevangenis-straf is verleend, zijn zij uit het Rijk verbannen. De heer *de Brouckère* oordeelt, dat men daardoor art. 4 en 67 der grondwet geschonden heeft. Onze vrijheid, zegt hij verder, hangt thans van de officieren der regtbanken en hunne substituten, en ten laatste van eenen enkelen minister af. Sedert 1817 zijn er zesenvijftig personen krachtens de uitzonderings-wetten vervolgd Deze wetten, welke ons tot schande verstrekken, moeten in ons wetboek doorgehaald worden. Zonder persoonlijke vrijheid, bestaat er geene volksvrijheid.

De heer *de Secus* ondersteunt het voorstel. Sommigen houden het voor ontijdig; maar kan men aan zoodanigen staat van zaken te spoedig een einde maken? en zoo de Kamer niet het eerst de zaak aanvat, zal het met de afschaffing gaan, als met de organisatie der regterlijke magt, welke men onder verschillende voorwendsels steeds heeft vertraagd.

De heer *Fontein Verschuir* is van oordeel, dat men de voordragt moet afwachten, waarvan de Koning bij zijne aanspraak gewag heeft gemaakt.

De heer *Fabri-Longré* zegt, dat men zeer wel, in afwachting dezer voordragt, de uitzonderings-wetten van 1815 kan afschaffen.

De heer *G. G. Clifford* merkt aan, dat er middelen tegen het misbruik der drukpers behooren te zijn, en dat hij het voorstel van den heer *de Brouckère* afkeurt, omdat hetzelve alleen strekt, om de wetten van 1815 af te schaffen, maar niets in de plaats geeft.

De heer *Schooneveld* is tegen die wetten, en keurt de vervolgingen, welke men op grond derzelve doet, ten sterkste af; hij beschouwt die als vexatoir en onstaatkundig. Niettemin oordeelt hij, dat men de voordragt der regering behoort af te wachten.

De heer *Fallon* zegt, dat het onverschillig is, welk deel der wetgevende magt hier het eerste werkzaam zij. Het voorstel houdt hij niet voor ontijdig. Het is nooit te vroeg, om goed te doen, en er is geene onvoegzaamheid in gelegen, om van een regt gebruik te maken tot een nuttig doel, tot eenen maatregel, die door eene gezonde staatkunde wordt aangeraden. Al mogt het voorstel van den heer *de Brouckère* eene gaping in de strafwetten laten, zou hij het nog aannemen. Morgen kan die gaping wegvallen. Heden kan men de wetten van 1815 nieuwe slagen toebrengen.

De heer *Trentesaux* is mede van gevoelen, dat men die dadelijk kan afschaffen, en dat daardoor niets te kort zal worden gedaan aan de voordragt der regering, tot het invoeren van andere bepalingen.

De heer *de Stassart* zegt, dat het liberale goochelspel, onder begunstiging van hetwelk men het ministeriële despotisme invoerde, een einde heeft; niemand slaat thans meer geloof aan de vreesselijke Jezuïten, die elken dag uit het brein van de eene of andere excellentie plagten voort te komen. Hij is van oordeel, dat de wetten, op grond van welke men thans elken dag vervolgingen doet, niet te spoedig kunnen ingetrokken worden.

De heer *de Gerlache* spreekt op een' hevigen toon tegen de wetten van 1815, waarvan, zegt hij, sommige regters misbruik maken. Hij vereenigt zich met het voorstel van den heer *de Brouckère*.

De heer *Dumont* zegt, dat het tijd is, om de ongerustheid, welke zich onder het volk ten aanzien van deszelfs vrijheden begint te openbaren, te doen ophouden, en dat de wetten van 1815 hoe eer hoe beter behooren ingetrokken te worden.

De heer *van de Kasteele* is niet tegen de afschaffing, maar gelooft, dat men de Koninklijke voordragt behoort af te wachten.

De heer *Sasse van Tsselt* zegt, dat de bedoelde wetten tegen de grondwet strijden en dus behooren afgeschaft te worden. Sedert tien jaren heeft de Kamer het grootste geduld geoefend; thans moet zij van gedrag veranderen, nu men over de godsdienst en zeden onzer kinderen wil gebieden en hen in eenen kring opsluiten, waar zij niet dan als slagtoffers van het machiavelisme kunnen uitkomen. „Wij, Jezuïten, apostolischen en anderen, zegt hij, zullen strijden, wij zullen onder dezelfde vaanen strijden, totdat wij het onderwijs vrij hebben, onafhankelijke regters en geene magistraatspersonen, die in staat zijn, om naar ingevingen of hartstogten vonnis te vellen." De heer *Sasse van Tsselt* zal voor het voorstel stemmen. (*Zie verder het Bijvoegsel*).

AMSTERDAM *den 2 December.*

Gisteren namiddag, tusschen 2 en 3 uren, ontstond alhier een geweldige storm, waardoor onderscheidene schepen voor deze stad van hunne ankers zijn geslagen en schade hebben bekomen; mede zijn in de stad vele schoorsteenen en schuttingen omvergewaaid; tegen den avond is het weder bedaard en verdere ongelukken zijn niet bekend.

'sGRAVENHAGE *den 4 December.*

Men meldt van Hellevoetsluis, dat, in den namiddag van Maandag, den 1 dezer, bij de Goedereede is gestrand het driemastschip *de twee Gebroeders*, kapitein *G. M. Jansen*, komende van Suriname en bestemd naar Rotterdam, aan boord hebbende eene lading katoen en suiker. Volgens deze berigten, zit het schip zeer hoog op het strand, en men gelooft niet hetzelve te kunnen redden. De equipage is aan wal gebragt, en men is bezig de lading te bergen. Het schip had geen' loods aan boord, en is door zware buijen op strand gejaagd.

Ook is in den avond van den 1sten op den Oostert verongelukt het schip *de Thames of London*, kapitein *Atherdeen*, komende van Londen en mede gedestineerd geweest naar Rotterdam. Hetzelve zal vermoedelijk geheel verloren zijn; van de equipage zouden de kapitein, een matroos en drie passagiers zijn verdronken. Zes man van dezelve zijn met de sloep aan wal gekomen.

HAARLEM *den 5 December.*

Met het schip *de Vrouw Maria*, den 16 Julij van Batavia vertrokken, heeft men berigt ontvangen, dat de vijandelijkheden met de muitelingen nog voortduurden, doch dat in Bagelleen zich weder een tommongong met eenige minder aanzienlijke personen had onderworpen. Den 2 Julij heeft de majoor *Sollewijn* den vijand, die vrij talrijk was en in den beginne moedig stand hield, bij Gampong op de vlugt gejaagd, en den 3den heeft kapitein *Nauta* den muiteling *Diepo Negoro Anom* in Bagelleen verslagen en een aantal paarden, alsmede eene menigte wapenen, buit gemaakt. — De Nederlandsche troepen gaan voort met het opwerpen van versterkingen, welke hun ten allen tijde en op de meest bedreigde punten veilige wapenplaatsen opleveren, en de inboorlingen, welke onder de bedekking dier zoogenaamde bentings veiligheid vinden, bieden hun daartoe gewillig de hand. Pogingen van de muitelingen, om de Nederlanders in het volvoeren van dezen arbeid te hinderen, zijn steeds afgeslagen, of verijdeld.

De *Florentia*, den 7 Augustus van Batavia vertrokken, en in Engeland binnen gekomen, heeft het berigt medegebragt, dat de muitelingen destijds geheel werkeloos waren, en de Nederlandsche krijgsmagt niet verder hadden verontrust; — doch dat de handel gering en het geld schaars was.

Den 2 December is de generaal *Bisschof*, met het bevel der troepen op Java belast, aan boord van Z. M. korvet *Nehalennia*, kapit. *Rijk*, van Vlissingen gezeild, ten einde zich naar Batavia te begeven.

LEEUWARDEN *den 4 December.*

HET HOF VAN ASSISES in deze provincie heeft, op den derden dezer, zijne te regtzittingen gesloten met de uitspraak van een vonnis, geveld over twaalf misdadigers. Eenige dagen waren noodig tot het onderzoek dezer belangrijke zaak, waarin tien mannen en twee vrouwen werden schuldig verklaard aan *achttien* onderscheidene diefstallen, met in-, en uitwendige braak, inklimming, geweldoefening en andere verzwarende omstandigheden, meestal in dit gewest gepleegd, welke dan door dezen, dan door genen van het complot waren begaan.— Vijf hunner zijn reeds te voren wegens misdaad gestraft, hetwelk ten gevolge had, dat over drie der hoofddaders de *straffe des doods* werd uitgesproken, en twee anderen de naaste straf aan de doodstraf moeten ondergaan: de overigen zijn allen tot lijf- en onteerende straffen veroordeeld. Allen, uitgezonderd drie derzelven, beleden hoofdzakelijk hunne misdaden, en de bekentenis daarvan met het verhaal der getuigen was eene aaneenschakeling van snoodheid en geweld.

Gelukkig is het voor den landbouwer, die alles aan de publieke veiligheid moet toevertrouwen, dat de geregtigheid de euveldaden en boosheden dezer schuldigen heeft kunnen straffen.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Den 29 November is te Bordeaux gearriveerd Kapit. *J. H. Scholtens*, voerende het kofschip de *Goudvisch*, komende van Dantzig.

Gewone *Openlijke* Vergadering van het Departement *Groningen* der Maatschappij: *Tot nut van 't Algemeen*, (wegens de vergadering van het *Nat. en Scheik. Genootschap*) op VRIJDAG den 19 December 1828, des avonds te 6 uren in de Concertzaal. — Redevoering. — Bijdrage.

De kaartjes aan de Leden worden bezorgd. De kaartjes voor Vreemdelingen en Dames zijn als gewoonlijk te bekomen bij den Penningmeester R. J. SCHIERBEEK.

Namens het Bestuur.
H. DE RANITZ, *Secretaris.*

HOOFDDIRECTEUREN der *Akademie van Teken-, Bouw- en Zeevaartkunde*, te *Groningen*, geven bij deze kennis, dat aldaar, gelijk in vorige jaren, gedurende dezen winter, van nu af aan, ONDERWIJS zal te bekomen zijn voor de *Zeevarenden* in de *Stuurmanskunst* en verdere Wiskundige Wetenschappen. De belanghebbenden kunnen zich deswege vervoegen bij den Heer J. VAN CLEFF, *Instituteur in de Wiskunde* alhier, wonende in de oude Boteringe-straat Oostzijde, Letter A Nommer 223, terwijl diegenen, welke dit Onderwijs, uit hoofde van onvermogen, *Gratis* mogten begeeren, zich daartoe met schriftelijk verzoek, houdende hunne Voor- en Toenamen, Ouderdom, Beroep en Woonplaats, kunnen vervoegen bij Jonkh. W. HORA SICCAMA, bij de Kijk-in 't Jats-boog alhier.

Groningen — *Uit naam der Hoofddirectie:*
den 6 November 1828. G. J. KEISER, *Secret.*

*** In den GROOTEN SCHOUWBURG alhier wordt gegeven, op *Zaturdag*, den 13 December, *te zes uren*: De HUSSITEN VOOR NAUMBURG, Tooneelspel, voorzien met alle daarin voorkomende koren, van A. VON KOTZEBUE; daarna: DE TWEE JAGERS EN HET MELKMEISJE, Opera. De Inteekening, die alsnog voorligt bij den Bureaulist L. DE VRIES, wordt op den 10 dezer gesloten.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoote BERNARDINA ALBARTUS RODA beviel heden nacht van eene welgeschapene DOCHTER.

Groningen — A. E. TEN OEVER.
den 5 December 1828.

Dienende deze zoo wel voor bijzondere als algemeene bekendmaking.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote BOUWIENA THEODORIJ zeer spoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

Groningen — H. SCHULENBERG,
den 6 December 1828. *Bakker*, aan de Vischmarkt.

NB. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** *Groningen* den 6 December 1828. Heden verloste van eene DOCHTER H. A. HUBERT, Echtgenoote van

H. RÜDING.

*** Heden verloste mijne geliefde Echtgenoote DIRKTJE ROZENBOOM van welgeschapene Kinderen, zijnde een levende ZOON, doch eene doode DOCHTER.

Groningen — T. R. OETZES.
den 8 December 1828.

*** Heden avond, te 11 uren, is alhier aan eene teringziekte overleden Vader en Behuwd-Vader HIJBEL CORNELIS MULDER, in leven *Ouderling Kerkvoogd der Hervormde Gemeente te Solwert*, in den ouderdom van 62 jaren, nalatende 6 Kinderen. Bij het gemis eener teedere Moeder, verliezen wij in hem eenen zorgdragenden Vader, en tevens onzen laatsten ouderlijken steun. Diep bedroefd geven wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden, met verzoek, deze voor bijzondere communicatie te willen aannemen.

Solwert — E. H. MULDER,
den 29 November 1828. — D. J. DUINTJER,
uit aller naam.

*** Te *Assen* overleed, op den 1 December 1828, in het tachtigste jaar zijns ouderdoms, de Wel Edel Gestrenge Heer *Mr.* J. H. OOSTING, oud-Ontvanger Generaal van *Drenthe*, enz. enz. enz.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid ons geliefd middelste Zoontje BARUCH BERNARDUS IZAÄK, in den jeugdigen ouderdom van 2 jaren en cirka 6 maanden.

Groningen — IZAÄK B. DE BEER,
den 3 December 1828. — HENRIËTTE DE BEER
geb. GOSSCHALK.

P. S. De WINKEL zal *gesloten* blijven tot *Vrijdag*, den 12 December.

*** Heden morgen te 10 uren overleed onze waarde Moeder MARIA CATARINA CRONE, Wedw. E. E. NIENHUIS, in den ouderdom van 69 jaren.

P. S. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere bekendmaking aan te nemen.

Groningen — N. H. NIENHUIS,
den 7 December 1828. uit aller naam.

*** De DEFINITIVE SIJNDIC in het Faillissement van ANDRIES GERRITS TOG HART, *Koopman in Huiden, Vellen, Wolle*, en *Kaarsen-Fabrikant te Groningen*, roept bij deze, op last van den Heer REGTER KOMMISSARIS in het gezegd Faillissement, de CREDITEUREN op, om op *Vrijdag*, den 12 December aanstaande, des namiddags te 3 uren, te compareren in de Vergaderzaal van de REGTBANK VAN KOOPHANDEL, op het Stadshuis te *Groningen*, ten einde finale Rekening van gezegd Faillissement in te nemen, en de uitdeeling, hun competerende, uit handen van den *Kassier* te ontvangen, waartoe de Crediteuren de bewijzen van hunne Pretensiën moeten overleggen.

Groningen — *De Definitive Sijndic:*
den 14 November 1828. *Mr.* H. VAN GIFFEN.

*** De KERKMEESTEREN VAN DE NIEUWE of NOORDER KERK in *Groningen* zijn voornemens, onder nadere approbatie, aan den minstinschrijvende, bij inschrijving, aan te besteden:

I. Het MAKEN van een nieuw ORGEL, zijnde een 16 voets werk, met 3 klavieren en vrij pedaal van 40 stemmen, orgelkas en verdere annexen, in gezeide Kerk, met de LEVERANCIE der daartoe benoodigde MATERIALEN.

II. Het MAKEN van den vereischten ORGELSTOEL op Kolommen, voor gemeld Orgel, in voorzeide Kerk, met de LEVERANCIE der daartoe benoodigde MATERIALEN, en zulks op de Bestekken en Conditiën, waarvan een exemplaar met de teekeningen bij den Koster aan voorzeide Kerk, ter inzage van gegadigden, voorhanden zijn.

De gegadigden worden verzocht, hunne Biljetten van inschrijving op voorschreven werken, ingerigt overeenkomstig de Conditiën van aanbesteding, *vrachtvrij* te zenden aan den ondergeteekende, *boekhoudende Kerkmeester* van opgemelde Kerk te *Groningen*, uiterlijk vóór Woensdag, den 25 Februarij 1829, als op welken dag de ingekomene Biljetten zullen worden geopend.

Groningen den 8 December 1828. L. W. EBBINGE.

, Mr. E. J. OFFERHAUS, Advokaat en Notaris, te *Groningen*, gedenkt, op *Dingsdag*, den 9 December 1828, en wel om het groot getal van perceelen, des avonds precies te 6 uren, ten huize van den Logementhouder JAN WILLENS, Wz., in de *Zon*, in de Ooster-straat, te *Groningen*, ten overstaan van het VREDEGEREGT van het 2de Kanton *Groningen*, publiek te Verkoopen:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 36 Bunders *Land*, op *Tjuchum*, onder *Siddeburen*, bij PIETER JANS BLOKZIJL onder zijne Behuizing in vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 75 — 00. II. Eene BEHUIZING, staande Noordzijde aan het Zuiderdiep, X 146 V, Rood G 259, door D. N. OPPENHEIM bewoond. III. Een HUIS, Zuidzijde op de Nieuwstad, X 169 V, Rood G 93, door T. SMITH bewoond. IV. Een DITO, met een' WOONKELDER er onder, in de Pelster-straat, V 197 V, Rood F 74, door den *Nachtschout* H. WENDEL bewoond. V. Eene groote WONING, in de Haddinge-straat, W 34 V, Rood F 124, door A. KOITER bewoond. VI. Een HUIS aldaar, W 35 V, Rood F 125, door de Weduwe VRIJDAL bewoond. VII. Een DITO, mede aldaar, W 36 V, Rood F 126, door J. W. BRONSEMA bewoond. VIII. Eene groote WONING, in de Raamstraat, met een PAKHUIS er achter, V 61 V, Rood S 82. IX. Eene WONING aldaar, V 61 V, Rood S 83, door R. WOLTERS en anderen bewoond. X. Eene groote WONING, mede aldaar P 61 V, Rood S 84, door J. A. MULDER en anderen bewoond. XI. Eene WONING, mede aldaar, P 61 V, Rood S 85, door L. BERNHARD bewoond. XII. Een HUIS of 2 KAMERS, aan het Diep, tusschen de Bloem-straat en den Sint-Walburgsboog, met 2 Woonkelders, H 136 V, Rood P 30 en H 135 V, Rood P 31, door H. SANDERS en anderen bewoond. XIII. Eene KAMER, in de Drift, bij de Prinsen-straat, Rood 128 V, R 342, door A. KLASENS bewoond. XIV. Eene DITO aldaar, R 129 V, Rood R 343, door de Wedw. VERSTEEG bewoond. XV. Eene DITO, mede aldaar, R 129 V, Rood R 344, door N VAN RIJSSEL bewoond. XVI. Eene DITO, mede aldaar, R 130 V, Rood R 345, door de Wedw. G. ROUKES bewoond. XVII. Eene DITO, mede aldaar, R 131 V, Rood R 346, door H. v. DORSEN bewoond. XVIII. Eene DITO, mede aldaar, R 132 V, Rood R 347, door H. SANDERS bewoond. XIX. Eene DITO, mede aldaar, R 133 V, Rood R 348, door H. RAMAKER bewoond. XX. Een DITO, mede aldaar, R 134 V, Rood R 349, door J. MARTINUS bewoond. XXI. Eene DITO, mede aldaar, R 135 V, Rood R 350, door J. VOGELS bewoond. XXII. Eene groote KAMER, Oostzijde in den 2den Gang, buiten A-poort, A 210 V, Rood U 74, door F. HOFSTEDE bewoond. XXIII. Eene DITO, mede aldaar, Rood U 75 en A 211 V, door de Wedw. B. KUIPER bewoond. XXIV. Een GRAF op de Zuider Begraafplaats, 1ste Klasse, 13de Rij, No. 76. XXV. Een DITO, mede aldaar, 2de Klasse, 11de Rij, No. 105.

Om de Huizen en Kamers op den 1 Mei 1829 te aanvaarden, welke daags vóór en op den Verkoopdag, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, kunnen worden bezigtigd.

E. J. OFFERHAUS,
Advokaat en Notaris.

Verkoop van *Versch* en *Droog Spek*, *Vet*, *enz.*

Op *WOENSDAG*, den 10 December 1828, des namiddags te 2 uren, zal er, ten huize van den Vleeschhouwer H. GROEN, bij de Sluizen, tusschen de Ebbinge- en Boteringe-bogen, aan het Diep alhier, publiek worden Verkocht: eene groote partij VERSCH en DROOG SPEK, VET, ENZ.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris.*

, Mr. GERHARD JACOB KEISER, openbaar Notaris, ter residentie van *Groningen*, is voornemens, op *Woensdag*, den 10 December 1828, des avonds te 7 uren, ten huize van de Erven van wijlen den Kastelein B. BRUINS, in den *Grooten Toelast*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek, op Strijkgelds Conditiën, te Koop te presenteren: I. Eene zeer ruime, wel doortimmerde HEEREN BEHUIZING, met OPENE PLAATS en TUIN, staande te *Groningen*, in het wijde van de Poele-straat, Noordzijde, op vrij eigen grond, geteekend letter M no. 177. II. Eene net doortimmerde BEHUIZING, staande te *Groningen*, in de Steentil-straat, Noordzijde, geteekend letter R no. 27, thans bewoond door Mejufvrouw VAN HASSELT. III. Een zeer groote, welaangelegde TUIN, waarin een Steenen Zomerhuis, uitzigt hebbende over den Stads Wal, geteekend letter CC no. 14. IV. Den EIGENDOM van 2 Bunders *Land*, te *Obergum*, in vaste beklemming in gebruik bij FREERK DE VRIES en Vrouw, jaarlijks voor *f* 20 — 00. V. ADIDEM van $2\frac{1}{2}$ Bunders, te *Winsum*, in dito gebruik bij de Wedw. van A. A. BOTHUIS, voor *f* 30 — 00. VI. ADIDEM van $12\frac{1}{2}$ Bunders, te *Amsweer*, in dito gebruik bij KLAAS HIDDES VELDMAN en Vrouw, voor *f* 30 — 00. VII. ADIDEM van $5\frac{1}{4}$ Bunders, op de *Zeerijp*, in dito gebruik bij de Wedw. van JACOB PIETERS CREMER, voor *f* 78 — 00. VIII. ADIDEM van 23 Bunders, op den *Hoorn*, onder *Warfhuizen*, bij JACOB JANS KLAVER en Vrouw in dito gebruik, voor *f* 150 — 00. IX. ADIDEM van $5\frac{1}{2}$ Bunders, buiten de Steentil-poort, aan het Zaagmuldersweg, bij *Groningen*, bij den Heer J. SONIUS, Az., in dito gebruik, voor *f* 96 — 00. X. ADIDEM van $5\frac{1}{2}$ Bunders, *DE TIGCHELDOBBEN* en *DE KLEINE HOOGTE* genaamd, gelegen buiten de Steentil-poort, aan het einde van den Jacobijner-weg, bij *Groningen*, in dito gebruik bij JAN BRAS en Vrouw, voor *f* 84 — 00. XI. Den VOLLEN en VRIJEN EIGENDOM van ongeveer 3 Bunders, gelegen aan den Horenschen Dijk, bij de Kalkbranderij, Gemeente *Haren*, thans bij de Weduwe BOLHUIS in losse huur in gebruik. Om de perceelen No. 1 en 2 te aanvaarden op Mei en het perceel No. 3 op Gregori eerstkomende; kunnende dezelve des daags vóór en op den dag van Veiling worden bezien, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren. De Bewijzen van Eigendom en Conditiën van Veiling zijn, drie dagen vóór de Veiling, ten Kantore van gemelden Notaris, en laatstgemelde ook ten huize van Veiling, te lezen en te vernemen.

, Mr. F. I. J. CREMERS, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, is, op *Dingsdag*, den 23 December 1828, des avonds te 7 uren, ten huize van J. WILKENS, Wz., publiek te Koop presenteren: I. Eene aanzienlijke, geheel nieuwe, moderne HEEREN BEHUIZING, voorzien van Gestukkadoorden Gang met Marmeren Vloer, en van STAL en WAGENHUIS, in de Heerestraat, tusschen den Boog en de Poort, U 47 V, rood R 509. II. Eene groote, gerenomeerde en welbekante LEERLOOIJERIJ, Oostkant het Schuitendiep, over St. Jans-boog, N 68 V, rood P 95, waarop 19 zoo LOOI- als KALKKUIPEN, eene KALKSCHUUR, waarin 4 Kuipen, twee groote SCHUREN, eene welbetimmerde BEHUIZING en een groote fraaije TUIN. III. Eene WOONKAMER, Oostkant het Schuitendiep, over St. Jans-boog, in den Gang, N 67 V, rood P 94. IV. Eene wel ter nering staande KOOPMANS BEHUIZING, Oostkant in de Harderinge-straat, wordende door F. M. DE HARTOG bewoond, W 27 V, rood F 100. V. Eene weldoortimmerde BEHUIZING, waarvan drie Kamers en een Kelder Verhuurd worden, Oostkant in de Oude Kijk-in 't Jat-straat, E 1 V, rood K 206. — Over het 5de Perceel kan een groot gedeelte van den Koopschat staan blijven, waarover nader onderrigt te bekomen is bij voornoemden Notaris. — De Bewijzen van Aankomst en de Conditiën zullen op de gewone tijd en plaats ter lezing liggen.

, Mr. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris, residerende te *Groningen*, is voornemens, op *Dingsdag*, den 23 December 1828, des avonds te 7 uren, ten huize van den Kastelein JAN EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek, ten overstaan van het VREDEGEREGT, te Veilen en te Verkoopen:

I. Eene HEEREN BEHUIZING, staande Westzijde in de Oude Ebbinge-straat, te *Groningen*, geteekend letter K no. 107 V, wordende door den Heer *Chirurgijn* T. J. TER BORG in huur bewoond.

II. Eene BEHUIZING, staande Oostzijde in de Nieuwe Boteringe-straat aldaar, geteekend letter G no. 226 V, wordende door J. DE BOER in huur bewoond.

III. Eene BEHUIZING, staande in de Oude Kijk-in 't Jat-straat aldaar, Oostzijde, geteekend letter E no. 45 V, wordende door de Erven van wijlen A. J. WIERINGA in eigendom bewoond.

IV. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van ongeveer 6 Bunders *Groenland*, gelegen buiten de Boteringe-poort, te *Groningen*, aan den Paddepoelster-weg, Oostzijde, bij wijlen ROELF JANS BARTELDS in gebruik geweest, doende jaarlijks, aan den Heer H. A. CREMERS, te *Groningen*, tot huur *f* 84 — 00

Om de percelen 1, 2 en 3 op 1mo Mei 1829, doch perceel no. 4 op Gregorie 1829 te aanvaarden.

De Eigendoms-bewijzen en de Veil-Conditiën zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Advokaat en Notaris.

, Mr. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris, residerende te *Groningen*, is voornemens, op *Maandag*, den 29 December 1828, des avonds te 7 uren, ten huize van de Erven B. BRUINS, in de *Groote Toelast*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te Verkoopen:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 42 Bunders *Land*, te *Rasquert* gelegen, wordende door LAMMERT UBELS en Vrouw, onder hunne Behuizing daarop staande onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 252 — 00.

II. Een DITO van 16 Bunders *Land*, onder *Adorp* gelegen, wordende bij GEERT DERKS DE VRIES en Vrouw, onder hunne Behuizing, in vaste en altijddurende beklemming gebruikt, doende jaarlijks op Midwinter *f* 200 — 00.

III. Een DITO van ongeveer 37 Bunders *Land*, onder *Zuurdijk* en *Leens* gelegen, wordende bij HISKE MEINDERS, Weduwe JACOB BOS, onder hare Behuizing, in vaste en altijddurende beklemming gebruikt, doende jaarlijks op Midwinter *f* 194 — 00.

IV. Een DITO van ongeveer $20\frac{1}{2}$ Bunders *Land*, gelegen te *Oxwerd*, onder *Noordhorn*, wordende door JACOB KLASENS POL, onder deszelfs Behuizing, in vaste beklemming gebruikt, doende jaarlijks op Midwinter *f* 190 — 00.

V. Een DITO van ongeveer 26 Bunders *Land*, te *Kantens* gelegen, wordende door GEERTRUIDA VAN DER TUUK, Weduwe JURJEN GEERTS, onder vaste beklemming gebruikt, doende jaarlijks op Midwinter *f* 154 — 50.

VI. Een DITO van ongeveer 4 Bunders *Land*, onder *Groningen* gelegen, wordende bij GEERT THIJS DIJKHUIS en Vrouw onder vaste beklemming gebruikt, doende jaarlijks op Midwinter *f* 70 — 00.

VII. Een DITO van ongeveer 10 Bunders *Land*, te *Kantens* gelegen, wordende door F. J. MULDER en Vrouw onder beklemming gebruikt, doende jaarlijks op Midwinter *f* 65 — 83.

VIII. Een DITO van ongeveer $4\frac{1}{4}$ Bunders *Land*, onder *Marssum* bij *Appingedam* gelegen, wordende door KLAAS MICHIELS VEGTER en Vrouw onder vaste beklemming gebruikt, doende jaarlijks op Midwinter *f* 36 — 00.

IX. Een DITO van eenen *Tuin*, gelegen buiten de Heere-poort, te *Groningen*, wordende door JAN MENNES onder beklemming gebruikt, doende jaarlijks op St. Petri *f* 7 — 61.

Om dadelijk te aanvaarden.

De Eigendoms-Bewijzen, benevens de Veil-Conditiën liggen, drie dagen vóór den Verkoop, ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris en de laatsten mede ten huize van Verkoop, ter lezing.

Mr. E. VAN EERDE,
Advokaat en Notaris.

, Mr. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris, residerende te *Groningen*, is voornemens, op *Vrijdag*, den 9 Januarij 1829, des avonds te 7 uren, ten huize van den Kastelein JAN EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te Verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, staande en gelegen westzijde in Harderinge-straat, te *Groningen*, wordende door W. A. SPANNINGA en Vrouw bewoond, geteekend letter W. no. 155 V.

II. Eene DITO, staande op den hoek van den Bleekers-gang, zuidzijde, bij den Jonkerstraten-boog aldaar, geteekend letter Z no. 118 V, wordende door JURRIEN DE WILDE bewoond.

III. Eene WONING, staande oostzijde in den Bleekers-gang, mede aldaar, geteekend letter Z. no. 119 V, wordende door J. LAMPE bewoond.

IV. Eene groote BEHUIZING, het LEMMERDER en SNEEKER VEERHUIS genaamd, staande en gelegen zuidzijde buiten A-poort aan het Hoendiep, geteekend letter A. no. 21 V, wordende door VAN DER WAL en Vrouw bewoond.

V. Eene groote KAMER, staande oostzijde in de Lutkenie-straat aldaar, geteekend letter B. no. 40 V, wordende door de Wedw. VERDER bewoond.

Om op 1 Mei 1829 te aanvaarden.

De Eigendoms-bewijzen benevens de Veil-Conditiën zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Advokaat en Notaris.

, Ten overstaan van Mr. WILLEM JAN QUINTUS, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, zullen, op *Maandag*, den 22 Januarij 1828, des avonds te 7 uren, ten huize van den Kastelein JAN EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt aldaar, publiek worden te Koop gepresenteerd, en bij de beide eerste perceelen ten overstaan van het VREDEGEREGT van het 1ste en 2de Kanton dezer Stad:

I. Eene ruime, wel ter nering staande KOOPMANS BEHUIZING en PAKHUIS, geteekend letter U no. 64 V, alwaar *de Stad Assen* uithangt, doende jaarlijks aan deze Stad tot grondpacht *f* 3 — 47, staande tusschen de Heerepoort en den Boog, te *Groningen*, wordende door J. KRUITHOFF in eigendom bewoond.

II. Eene BEHUIZING, zijnde eene neringrijke *BROODBAKKERIJ*, geteekend letter I no. 125 V, staande aan de Westzijde van het Boterdiep, te *Groningen*, doende jaarlijks aan de Stad tot grondpacht *f* 1 — 50, thans door J. J. FRIESE in huur bewoond.

III. Eene BEHUIZING, geteekend letter J no. 52, doende jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot grondpacht vijftien Guldens, staande Zuidzijde in de Eutjesstraat, te *Groningen*, zijnde eene van ouds gerenommeerde extra ruime *ZIJDE-* en *BLAAUWVERWERIJ*, *PERSERIJ* en *KLANDERIJ*, benevens de GEREEDSCHAPPEN daarbij behoorende, zoo als die in gemeld Lokaal thans voorhanden zijn; voorts, onder hetzelfde dak, eene KAMER, geteekend letter J no. 49 V, J no. 185 V, en J no. 52, naast evengemelde Behuizing staande; nog eene ruime WONING, onder hetzelfde dak, geteekend letter J no. 52; achter deze Behuizing en Woning een groote TUIN; en zulks op *schade* en *bate* van J. E. KOLTHOFF en Vrouw.

, Mr. J. FRESEMANN VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, zal, op *Woensdag*, den 10 December 1828, des avonds te 6 uren, ten huize van J. C. BLINK, te *Winschoten*, ten verzoeke van G. HESSE GOEMAN, op *schade* of *bate* van HINDRIK PIETERS MULDER en Vrouw, publiek aan den meestbiedende Verkoopen:

Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 167, met de VASTE BEKLEMMING van nagenoeg $11\frac{1}{2}$ Bunders *Land*, staande en gelegen in het Kloosterholt, onder *Westerlee*, jaarlijks op Michiel tot vaste huur doende *f* 38 — 00.

, Mr. J. FRESEMANN VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op *Dingsdag*, den 23 December 1828, des namiddags te vier uren, ten huize van den Kastelein A. B. AEILKEMA, te *Nieuwolda*, ten overstaan van den Heer VREDEREGTER en ten verzoeke van de Erven GEERT TJAPKES JAGER en Vrouw, publiek bij Strijk- en Verhooggeld te Verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 155, met de BEKLEMMING van pl. m. 19 Bunders *Land*, doende tot jaarlijksche vaste huur *f* 315 — 92. II. De BEKLEMMING van $3\frac{1}{2}$ Bunders *Land*, tot jaarlijksche vaste huur doende *f* 70 — 00. III. De BEKLEMMING van 5 Bunders *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 50 — 00. IV. 2 Bunders EIGEN LAND, — en V. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 187, met de BEKLEMMING van pl. m. 18 Bunders *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 148 — 00; alles kostelijk *Kleiland*, staande en gelegen te, en onder *Nieuwolda*, — op Voorwaarden welke in tijds zullen voorliggen ten Kantore van

Mr. J. FRESEMANN VIËTOR.

, Ten gevolge bekomene authorisatie zal, ten overstaan van het VREDEGEREGT van het kanton *Assen*, door Mr. A. HOMAN, Notaris te *Assen*, pu-

bliek worden Verkocht: Eene, met eenige goede vertrekken voorziene BEHUIZING en annex HOF, staande en gelegen aan de straat te *Assen*, zeer geschikt voor eenige Nering, thans wordende bewoond en gebruikt door Mejufvrouw INGENOHL, toebehoorende aan Mejufvrouw de Weduwe en erven van G. A. GROSMAN.

Deze verkooping zal worden gehouden te *Assen*, ten huize van den Kastelein W. HOFSINK, op *Zaturdag*, den 13 December 1828, des avonds te zes uren.

Assen den 2 December 1828. A. HOMAN, *Notaris.*

•.• Op *MAANDAG*, den 15 December 1828, des morgens te 10 uren, zullen, te *Eelde*, publiek worden Verkocht: min of meer 400 EIKEN STAMBOOMEN, te *Eelde* op wortel staande, zijnde dit Hout voor een groot gedeelte lang en zwaar en bijzonder geschikt voor SCHEEPSTIMMERLIEDEN, AANNEMERS en STELMAKERS, toebehoorende aan JACOB HARTLIEF en de Erven P. GROENWOLD, te *Eelde*.

Westervelde den 5 December 1828. J. TONCKENS, *Notaris.*

PUBLIEKE UITBESTEDING.

•.• De KERKVOOGDEN DER HERVORMDE GEMEENTE VAN *WIERUM* EN *DORKWERD*, hiertoe behoorlijk geautoriseerd, zijn voornemens, onder nadere approbatie van het KOLLEGIE VAN TOEZIGT OP DE KERKELIJKE ADMINISTRATIE BIJ DE HERVORMDE GEMEENTE IN DE PROVINCIE *GRONINGEN*, en ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, ter residentie van *Zuidhorn*, op *Maandag*, den 15 December 1828, des voormiddags precies te 10 uren, aan den minst aannemende, Uit te besteden:

Het BOUWEN van eene GEHEEL NIEUWE PASTORIJ TE *DORKWERD*, met het GEDEELTELIJK LEVEREN der MATERIALEN, als mede het AFBREKEN VAN DE KERK TE *WIERUM*, en een GEDEELTE VAN DE PASTORIJ aldaar. Vervolgens te VERKOOPEN: de AFBRAAK van de KERK en PASTORIJ voormeld. — Deze Uitbesteding en Verkoop zal plaats hebben ter Behuizing van den Kastelein JAN EVERTS REINDERS, te *Dorkwerd*; alwaar de Teekening der Pastorij en de Bestekken, als mede ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris, ter lezing zullen liggen, 8 dagen bevorens de Uitbesteding.

Mr. F. I. ABRESCH, *Notaris.*

•.• Mr. F. I. ABRESCH, openbaar Notaris, residerende te *Zuidhorn*, als last hebbende van zijn' PRINCIPAAL, is voornemens, op *Donderdag*, den 18 December 1828, des voormiddags precies te 10 uren, ter Behuizing van den Kastelein E. J. OSSENTJUK, te *Zuidhorn*, op gewone Strijkgelds Conditiën, te doen Veilen en Verkoopen: eene BEHUIZING, no. 22, zijnde eene neringrijke *HERBERG*, met eene groote nieuws getimmerde SCHUUR, een' grooten modernen KOEPEL, uitgestrekten TUIN enz. enz., alles vrij eigen grond, staande en gelegen even buiten het Dorp *Zuidhorn*, aan den Zomer-Rijweg van *Groningen* naar *Vriesland*.

Mr. F. I. ABRESCH.

•.• Mr. R. DE SITTER, Notaris, te *Winschoten* residerende, gedenkt, ten verzoeke van C. PLUS en Vrouw, publiek te Verkoopen:

Eene BEHUIZING, zijnde een *WINKELHUIS*, staande aan de Witte Vrouwestraat, te *Winschoten*, waarin 2 Kamers, Voor- en Achterhuis, Kelder en verdere Gerijfelijkheden, wordende bij JOH. BERGMANS bewoond; om te aanvaarden 1mo Mei 1829.

Deze Verkoop zal plaats hebben op *Donderdag*, den 18 December 1828, des avonds te 5 uren, ten huize van F. H. WISSEMANN, te *Winschoten*.

•.• Mr. L. WICHERS WILDERVANCK, openbaar Notaris, residerende te *Zuidbroek*, is voornemens, op verzoek van de Erven LUCAS JANS BLOKZIJL en Vrouw, publiek te Verkoopen:

I. Eene zeer aanzienlijke BEHUIZING en groote SCHUUR, geteek. no. 117, bestaande in twee Voorkamers, Keuken, Kelder, Put en Regenwatersbak, Paarden- en Beestenstallen en meer andere Gerijfelijkheden, en TUIN, eigen grond, staande en gelegen op het aangenaamste nabij de Kerk aan de Straat te *Zuidbroek*, geschikt voor vele Affaires en voor Renteniers, zeer wel gelegen; en

II. Ongeveer vijf Bunders best GROEN- en BOUWLAND, insgelijks eigen grond, en mede te *Zuidbroek*, nabij de te Verkoopen Behuizing, in een opstrek gelegen.

Deze Verkoop zal gehouden worden op *Donderdag*, den 18 December 1828, des avonds te 6 uren, ten huize van den Kastelein B. UPMEIJER, te *Zuidbroek*, op Voorwaarden, welke drie dagen bevorens ten huize van' Verkoop te lezen zijn.

L. WICHERS WILDERVANCK, *Notaris.*

•.• Mr. M. VAN DER TUUK, Notaris in het Kanton *Veendam*, gedenkt, op *Donderdag*, den 18 December 1828, des voormiddags te 11 uren, onder nadere approbatie van de Edel Achtbare Heeren BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, ten overstaan van den RENTMEESTER DER STADS VEENEN, in de SCHUUR, staande in de *Wildervank*, bij het Huis *Barreveld*, publiek, in drie perceelen, aan de meestbiedenden te Verhuren: de drie KLAPMEESTERSHUIZEN, benevens het REGT, om het KLAPGELD te HEFFEN voor het ophalen der Klapbruggen over het *Nieuwe Stads Kanaal bij de monden voor de Markten van Gasselder Nijeveen*, *Drouwen* en *Buinen* staande en gelegen, waarvan de Conditiën acht dagen bevorens in het Huis *Barreveld*, bij PIETER EPPES DIK, ter lezing zullen liggen.

•.• Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ter instantie van de Weduwe A. P. WEDDA, te *Nieuwolda*, en CONSORTEN, ten overstaan van den Heer VREDEREGTER van het Kanton *Winschoten*, publiek ter Verkoop te presenteren:

I. Eene aanzienlijke *BOERENPLAATS*, bestaande in eene weldoortimmerde BOEREN BEHUIZING en de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van pl. min. 53 Bunders extra best *Kleiland*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 800 — 00.

II. Pl. min. 5 Bunders EIGEN LAND; — alles te *Nieuwolda* staande en gelegen, wordende thans bij C. A. WEDDA in losse huur gebruikt. — Kunnende over hetzelve *f* 5000 — 00 van den Koopschat, tegen behoorlijken Interest, blijven beleend.

Deze Verkoop zal zijn op *Donderdag*, den 18 December 1828, des namiddags te 2 uren, ten huize van den Kastelein A. F. KLIMP, te *Nieuwolda*, alwaar, en ten Kantore van den Notaris, de Conditiën te lezen zijn.

U. E. STHEEMAN.

•.• Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ter instantie van de DIAKENEN VAN DE DOOPSGEZINDE GEMEENTE TE *NIEUW SCHEEMDA*, publiek te Verkoopen:

I. De EIGENDOM van 3½ Bunder *Kleiland*, gelegen te *Nieuwolda*, doende tot vaste huur de som van *f* 70 — 00, bij PIETER HARMS DIJKSTRA aldaar onder Beklemming in gebruik.

II. De GRONDPACHT van eene *Behuizing*, mede aldaar, bij wijlen de Wedw. JAN EPPES BRONTS in gebruik.

Deze Verkoop zal zijn op *Maandag*, den 22 December 1828, des namiddags te 2 uren, ten huize van E. IJ. STUURWOLD, te *Scheemda*, alwaar de Conditiën in tijds ter lezing zijn.

U. E. STHEEMAN.

•.• Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ter instantie van G. J MOLEMA en Vrouw, te *Midwolda*, publiek, op *Zaturdag*, den 27 December 1828, des namiddags te 2 uren (en NIET op *Zaturdag*, den 13den, zoo als bevorens is aangekondigd), aan den meestbiedende te Verkoopen: deszelfs neringrijke *HERBERG* en *BAKKERIJ*, staande te *Midwolda*, onmiddellijk aan de Kerk, doende tot grondpacht *f* 9. Kunnende hierover *f* 1000, naar 5 per cent, blijven staan. Deze Verkooping zal zijn ten huize van den Verkooper, alwaar de Conditiën, drie dagen bevorens, ter lezing zullen liggen.

U. E. STHEEMAN.

•.• Het aanzienlijk LANDGOED, bestaande in den BURG, letter D no. 45 en V no. 130, en verder daarbij staande GEBOUWEN, met deszelfs HOVEN, SINGELS, BOSSCHEN, BOUW- en WEILANDEN, groot ruim 33 Bunders, alles staande en gelegen te *Kropswolde*, benevens een GESTOELTE in de KERK aldaar, in eigendom toebehoorende aan den Heer W. R. HOEKSEMA, kan *UIT DE HAND WORDEN GEKOCHT* bij

Mr. WDS. HORA SICCAMA, *Notaris.*

•.• MORGEN, *Woensdag*, den 10 dezer, (in plaats van *Maandag* l. l.): VERKOOPING in het NIEUWE BOELHUIS, in de Zwane-straat: des morgens te bezien.

•.• *DONDERDAG*, den 11 dezer en volgende dagen, gedenkt de *Firma* BOS & COMP., ter instantie van CREDITEUREN, ten huize van D. VAN DEN BERG, te *Helpman*, finaal aan de hoogstbiedenden te Verkoopen: eene partij MANUFACTUREN, bestaande in diverse LAKENS, fijne KRUL- en andere DUFFELS, BOMBAZIJNEN, OMSLAG- en andere DOEKEN, BONTEN, BAAIJEN, LINNENS, PETTEN, SCHOENEN en veel meer andere ARTIKELS van dien aard. De Goederen zullen morgen, *Woensdag*, den 10 dezer, des namiddags van 1 tot 5 uren, ten huize van L. KLEERSNIJDER, aan de Groote Markt, ter bezigtiging liggen.

•.• VEILING VAN EIKEN HOUT.

Op *Vrijdag*, den 12 December 1828, des namiddags, zullen te *Zuidbroek*, bij H. KOOPS, publiek worden Verkocht: twee Ladingen extra best BUITENLANDSCH EIKEN KROMHOUT.

•.• J. H. UILING PEEKELA gedenkt publiek te Verkoopen: zijn welbezeild KOFSCHIP, *VERANDERING* genaamd, groot plus minus 90 Roggelasten, liggende te *Amsterdam*, op Kattenburg, aan *de Werf het Witte Kruis*, waarvan de Verkoopdag in het begin van Januarij 1829 nader zal bepaald worden.

•.• *UIT DE HAND TE KOOP:* eene komplete KAARSENMAKERIJ, met alles, wat daartoe behoort; nader onderrigt bij den DRUKKER DEZER.

•.• Men presenteert *UIT DE HAND TE VERKOOPEN:* eene sterke en welbetimmerde KOOPMANS BEHUIZING, staande in de Poele-straat, Zuidzijde, letter S no. 14, waarin sedert vele jaren, en nog op heden, de Negotie in MANUFACTUREN is en wordt uitgeoefend, geschikt tot velerhande Affaires; iemand daartoe genegen zijnde, kan zich in persoon bij den Bewoner vervoegen.

•.• *UIT DE HAND TE KOOP*, om op Mei 1829 te aanvaarden: eene BEHUIZING, waarin vijf vertrekken, en een aangename TUIN er achter; die hiervan gading maakt, kan den ondergeteekende er over komen spreken.

G. EEKHOFF.

•.• *UIT DE HAND TE KOOP*, om op den 1 Mei 1829 te aanvaarden: eene groote BEHUIZING, tot alle Affaires zeer geschikt, met eene BOVENWONING met een' vrijen Opgang, en een' WOONKELDER onder de Behuizing, die apart wordt Verhuurd, staande ten Noorden aan de Vischmarkt, tegen over Der A-Kerk; die hiervan gading maakt, kan den ondergeteekende er over komen spreken.

G. EEKHOFF.

NB. OUDERS of VOOGDEN genegen zijnde, eene JONGE DOCHTER bij Burgerlieden in den KOST te willen besteden, vervoegen zich mede bij bovengenoemde.

•.• *UIT DE HAND TE KOOP* of *TE HUUR*, om op den 1 Mei 1829 te aanvaarden: eene kapitale, voor eenige jaren nieuws getimmerde BEHUIZING en GROND, zijnde voorzien met twee Voorkamers, Achterkeuken, Kelder, SCHUUR, enz en ruim Voorhuis, zeer geschikt tot velerhande Negotie, zijnde eene *HERBERG*, staande in het beste gedeelte van *Nieuwolda*, wordende thans door ABEL B. AEILKEMA bewoond. Iemands gading zijnde, vervoege zich bij G. J GROENEVELD, te *Winschoten*.

•.• *TE HUUR* of *TE KOOP:* eene BEHUIZING, waarin 8 Koeijen gestald kunnen worden, en de berging voor Hooi, enz., enz., en een groote MOESTUIN achter dezelve, buiten de Heere-poort, te *Groningen*, aan den Straatweg, zijnde letter T no. 121. Te bevragen bij den EIGENAAR aldaar.

•.• *UIT DE HAND TE HUUR*, voor den tijd van vier jaren, en om te aanvaarden op den 1 Mei 1829: eene BOEREN BEHUIZING, geteekend no. 19a, met ongeveer 30 Bunders BOUW- HOOI- en WEIDELAND, staande en gelegen onder *Hoogkerk*, en maar ongeveer een vierde uur van *Groningen*. De Gegadigden vervoegen zich, vóór den 15 December aanstaande, bij de Eigenares en Bewoonster van hetzelve, de Wedw. BEREND GEERTS VAN DIJK.

•.• BERIGT.

Bij U. en R. REINDERS, aan den Zaagmolen *OVERWATER*, te *Hoogezand*, zijn thans te bekomen: Extra mooije nieuwe GREINEN STETTINSCHE MOLENROEDEN en MASTBALKEN, van 55 tot meest 66 voeten lang; voorts alle soorten van AZIJNSTOKKEN en ENGELSCHE SLIJPSTEENEN.

•.• De ondergeteekende berigt hiermede, dat hij ontvangen heeft fijne LADICOITUNGS en BEVERS, in onderscheidene kleuren, voor HEEREN WINTERJASSEN en KINDER MANTELTJES; verder is hij ook van LAKENS fijne FLENELLEN en BAAIJEN in onderscheidene soorten voorzien, en beveelt zich dus in de gunst van zijne geëerde Stad- en Landgenooten.

Groningen den 1 December 1828. B. POLAK, vooraan in de Oude Boteringe-straat, schuins over den Slagter J. L. SCHAAP.

•.• Bij de *Gekwalificeerde Kollekteurs* S. J. VAN COEVORDEN & ZOON, aan de Vischmarkt te *Groningen*, zijn te bekomen, voor de EERSTE KLASSE der 143ste *KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ*, (welke op *Maandag*, 8 December aanstaande, te *'s Hage* zal getrokken worden,) KOOP-LOTEN *f* 11 — 00 per Lot, Half *f* 5 — 50, Vijfde *f* 2 — 20 en Tiende *f* 1 — 10; alsmede IN KOOP voor ALLE KLASSEN: een Heel Lot *f* 46 — 00, Half *f* 23 — 00, Vijfde *f* 9 — 20, Tiende *f* 4 — 60 en een Twintigste *f* 2 — 30. Ten hunnen Kantore wordt GENERAAL CONTRA-BOEK gehouden van de GEHEELE LOTERIJ.

De Gekwalificeerde Kollekteurs: S. J. VAN COEVORDEN & ZOON.

•.• Bij E. DE BOER & ZOON, *Gekwalificeerde Kollekteurs der KON. NED. LOTERIJ*, zijn voor de 143ste LOTERIJ, (waarvan de Eerste Klasse op *Maandag*, den 8 December 1828, zal trekken,) LOTEN IN KOOP voor ALLE KLASSEN te bekomen: een geheel Lot *f* 46 — 00, half *f* 23 — 00, vijfde *f* 9 — 20, tiende *f* 4 — 60 en een twintigste *f* 2 — 30; alsmede IN KOOP voor de EERSTE KLASSE: een geheel Lot *f* 11 — 00, half *f* 5 — 50, vijfde *f* 2 — 20 en een tiende *f* 1 — 10. Ten Kantore van dezelven wordt GENERAAL CONTRABOEK gehouden.

BERIGT.

De DERDE TREKKING van de *HESSEN-DARMSTADSCHE* GELDLEENING zal op den 2 Januarij 1829 plaats hebben. Van deze zoo VOORDEELIGE GELDLEENING zijn, tot den 23 December 1828, nog AANDEELEN bij den ondergeteekende te bekomen.

J. M. COHEN.

•.• Men VERLANGT, op eene Plaats in deze Provincie, om terstond of binnen korten tijd in Dienst te treden, eenen SECONDANT, van eenigen Rang, liefst niet onbekend met de FRANSCHE TAAL, en voorzien van goede getuigschriften. — Adres met *gefrankeerde Brieven*, onder letter T, aan het KANTOOR DEZER COURANT.

•.• IEMAND zin en gelegenheid hebbende, om, gedurende eenigen tijd, ten behoeve eener ZIEKE DAME, echter staande en gaande, met MEID en KIND, af te staan TWEE GEMEUBILEERDE VERTREKKEN, binnen *Groningen*, waarvan eene op de Zon en wel gelegen zijn moet, kan zich, met opgave van prijs, tot bekoming van nadere informatiën, adresseren aan het POST-KANTOOR te *Assen*.

•.• **NB.** Een of twee fatsoenlijke LIEDEN KOST en INWONING verlangende, *met* of *zonder* vrije Kamer, kunnen nader onderrigt bekomen bij B. KLINKERT, aan het Boterdiep.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op Beurs te* Amsterdam, *den 6 December.*

Werkel. Sch.	2½ pc.	56¼ à 56¾		Weener Obl. 5	pc.	-		Pruiss. in Lon. 5	pc.	-	
Rest. uitg. S.		-		———— 4	—	-		— 2e leening. 5	—	-	
Kansb. v. dito		19¼ - 19½		Certif. —— 2½	—	-		Eng. Gecons. 3	—	87¼ - 87¾	
Stell. uitg. K.		-		Bank-Actiën.		-		Fr. F. op de R. 5	—	-	
Amort. Synd. 4½	—	-		Aand. R. fl. 100 . . .		-		Idem op dito. 3	—	75¾ - 76½	
Losrenten . . 2½	—	-		——— fl 250	—	-		Certif. v. dito. 3	—	-	
Hand.-maats. 4½	—	-		Oblig. Metal. 2½	—	-		Nap. Fonds 5	—	-	
Oblig. Rusl. 5	—	100 - 100½		———— 5	—	92¾ - 93		Idem in Nap. 5	—	74 - 74¾	
Russ. Inschr. 6	—	-		— Neg. Lond. 5	—	92½ - 93		Idem in Lond. 5	—	-	
Certif. v. dito. 6	—	-		Oblig. Spanje 5½	—	-		Den. te Lond. 3	—	-	
—— Hamb. 5	—	-		— à L. 510 dito 5	—	-		Mexic. te Lon. 6	—	-	
— Neg. Lond. 5	—	-						Columb. te —	—		

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. (Met *autorisatie.*)

Op *Dingsdag*, den 23 December 1828, des voormiddags te elf uren, in het lokaal van 's Lands Hoogeschool te Groningen, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door Curatoren der evengemelde Hoogeschool, en in bijzijn van den fungerenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Groningen, worden aanbesteed:

Het doen van eenige vernieuwingen en het onderhouden van de Akademische Gebouwen binnen Groningen, gedurende de jaren 1829, 1830 *en* 1831.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan de lokalen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage en te Brussel, en aan dat der Hoogeschool te Groningen, ter lezing liggen te Groningen, in den Doelen, bij de kasteleins *van der Molen*, *Bontekoe* en *Eekhoff*, alle aan de Groote Markt; voorts in de Nieuwe- en Oude Munster en in het Blaauwe Paard; te Appingedam bij den kastelein *Joesten* en te Leeuwarden in den Valk, in Hooge Huis en in het Harlinger Veerhuis.

Zullende acht dagen vóór de aanbesteding, des noodig, aanwijzing *in loco* worden gedaan, alsmede bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te Groningen nadere informatiën te bekomen zijn.

De Curatoren voornoemd:
A. L. WICHERS,
Secretaris.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat het Kohier van den aanslag in de Contributie voor de Dienstdoende Schutterij dezer Stad, over den jare 1827, door de Ed. Gr. Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bij derzelver Resolutie van den 27 October 1828, no. 20, is geapprobeerd en executoir gesteld.

Dat gemeld Kohier van Maandag, den 17den, tot en met Zaturdag, den 29 November aanstaande, uitgezonderd den Zondag, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 6 uren, ter Stads Secretarij voor de belanghebbenden ter lezing zal liggen, binnen welken tijd ook de aanslag-biljetten zullen worden rondgebragt.

Dat diegenen der gecotiseerden, welke vermeenen mogten redenen te hebben, om, wegens hunnen aanslag voor de Contributie over het jaar 1827, te kunnen reclameren, hunne op behoorlijk zegel geschrevene memorie van reclame, vóór of uiterlijk op den 1 December aanstaande, aan Burgemeester en Wethouderen zullen moeten indienen, na welken dag geene reclames meer zullen worden aangenomen, en de Contribuabelen, welke alsdan niet gereclameerd mogten hebben, gehouden worden in hunnen aanslag te berusten.

Eindelijk, dat tot de invordering dezer Contributie, welke door de schuldpligtigen *in één* termijn zal moeten worden betaald, des avonds van 6 tot 8 uren, op het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, van den 1sten tot en met den 10 December, met uitzondering van Zaturdag en Zondag.

En opdat zulks ter kennis van een' ieder kome, zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst, en voorts aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 3 November 1828.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de ingezetenen,

Dat de Raad;

Herzien de voorwaarden, waarop de belasting, bekend onder den naam van *Kraangeld*, alhier ter stede over het jaar 1828 en over vroegere jaren is verpacht geworden, uit kracht van het reglement op de stedelijke belastingen te Groningen, gearresteerd bij den Raad den 3 Februarij 1823, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 17 Februarij 1823, no. 29, bij welk reglement was bepaald, dat, onder anderen, deze belasting alhier ter stede met den aanvang van den jare 1823 en vervolgens, zoo lang de behoeften der stad Groningen zulks vorderen, zoude worden geheven, ten bedrage en op zoodanige wijze, als in den jare 1822 had plaats gehad, onverminderd zoodanige veranderingen, als inkomstig dien aangaande gearresteerd mogten worden;

Overwegende de noodzakelijkheid, om de conditiën van verpachting te herzien, als zijnde reeds eenige bepalingen der bestaande ordonnantie door anderen vervangen;

Bij deszelfs resolutie van den 5 November 1828, no. 5, heeft goedgevonden vast te stellen de voorwaarden, waarop in het toekomstige de bestaande belasting, onder de benaming van het *Kraangeld*, jaarlijks zal worden verpacht.

Art. 1. Het Kraangeld zal, even gelijk als te voren, moeten worden betaald van de navolgende goederen, herzij per as, herzij te scheep ingevoerd, wanneer dezelve binnen de stad of derzelver tafel worden gelost:

a. Van alle drooge waren, die bij het gewigt verkocht worden, onder welken naam en in welke hoedanigheid, of op welke wijze ook, wordende ingevoerd, herzij in vaten, kisten, manden, balen; van alle stukken of bossen ijzer, rollen lood, ijzeren platen en dergelijke; gelijk mede van alle natte waren, insgelijks bij het gewigt wordende verkocht, als siroop, honig en andere soortgelijke.

b. Van suiker, vleesch, spek, gort, meel, erwten en boonen, bij kisten of vaten wordende ingevoerd.

c. Van alle natte waren, van welken aard of welke benaming die ook zijn mogen, bij het gewigt niet wordende verkocht.

d. Van alle soort van zerk, grafsteenen, molensteenen, bloksteenen en anderen.

e. Van kalk.

Alles overeenkomstig het hier achter gevoegd tarief.

Art. 2. Van bovengemelde goederen zal het Kraangeld moeten worden betaald, zoo wel in gevalle men de kraan niet verkiest te gebruiken, als in gevalle de goederen met behulp van eene der Stads kranen worden gelost, met uitzondering van de navolgende artikelen:

a. Zout, geraffineerd of ongeraffineerd, in tonnen of gestort.

b. Alle soorten van steenen, bij art. 1, letter *d*, genoemd, kleiner, dan 6 Nederlandsche palmen kubiek.

c. Hoppe.

d. Paarden, ossen of koeijen.

Hiervan zal geen Kraangeld behoeven betaald te worden, dan in het geval, dat men de Kraan tot lossen of laden zal verkiezen te gebruiken.

Art. 3. Ook zullen vrij van deze belasting zijn het Gouvernement, de Stad, de Kerken en Godshuizen; deze zullen van de goederen, hun toebehoorende, niets betalen, dan het loon der arbeiders, tot laden of lossen gebruikt.

Art. 4. Zullende almede vrij van deze belasting zijn de goederen, waarvan eenmaal het Kraangeld alhier betaald is, ten zij men na die betaling mogt verkiezen eene der kranen te gebruiken.

Art. 5. De opbrengst van het Kraangeld met de aankleve van dien zal jaarlijks, even als zulks te voren plaats had, worden verpacht.

Art. 6. De pachtenaar zal verpligt zijn, om de Stads kranen zelf en door zijne knechten te bedienen, zoo dikwijls en zoo spoedig mogelijk als zulks verlangd wordt, ten welken einde hij eene vaste plaats zal moeten aanwijzen, waar hij of iemand zijnentwege, ten alle tijde, zal kunnen gevonden worden; alles bij de breuke van drie guldens.

Art. 7. Hij zal zorgen, dat door zijne knechten alles behoorlijk en zonder eenige onregelmatigheid worde verrigt.

Art. 8. De pachtenaar zal de wijnen en andere waren, de kraan onderworpen, uit het schip tot op de slede, en van de slede tot op de daartoe gedestineerde plaats, het pakhuis of den kelder, voor zijne rekening en last, moeten brengen, bij verlies van het Kraangeld.

Art. 9. De pachtenaar zal de goederen, welke overgescheept worden, uit de schepen op den wal en op de sleden, en weder van de sleden op den wal en in de schepen moeten leveren, op zijne kosten en perikel.

Art. 10. De pachtenaar zal verpligt zijn, de beloofde pachtpenningen in zes termijnen, alle twee maanden een zesdegedeelte, op wel het eerste op den laatsten Februarij van ieder jaar, en zoo iedere tweede maand op den laatsten dag van de maand, te betalen ten kantore en op kwitantie van den Stads ontvanger.

Art. 11. De pachtenaar is verpligt, om op zijne kosten in goeden staat te houden de kraankettingen en de benoodigde touwen, wordende hij verantwoordelijk gesteld voor de schade, door het breken van kettingen of touwen veroorzaakt.

Art. 12. De pachtenaar zal zich stiptelijk moeten houden aan het hierachter gevoegd tarief; bij overtreding hiervan, zal hij tot breuk betalen twaalf guldens.

Art. 13. Schippers of andere personen, goederen aanbrengende, het kraangeld onderworpen, zullen verpligt zijn, om zulks binnen 24 uren, na hunne aankomst, aan den pachtenaar bekend te maken, en aan hem eene lijst of een adres van die goederen overhandigen, en in geen geval last mogen breken of goederen lossen, voor en aleer deze aangave geschied is, bij de breuke van zes guldens.

Art. 14. De kosten van verpachting, zoo van zegels, registratie als anders, hoe ook genaamd, zullen komen ten laste van den pachtenaar.

Art. 15. De pachtenaar zal voor de voldoening van de pachtpenningen en kosten, alsmede voor de goede nakoming der voorwaarden van verpachting, zelfschuldigen borg moeten stellen.

Tarief van het Kraangeld.

Van alle drooge en natte waren, gemeld in art. 1, letter *a*, voor ieder honderd Nederlandsche ponden, tot 500 ingesloten	*f* —	10.
—— iedere 100 Nederl. ponden hierboven	— 0 —	20.
—— iedere 100 Nederl. ponden lood, bij staven ingevoerd wordende,	— 0 —	05.
Minder, dan 50 ponden, is vrij.		
—— alle andere natte waren, bij dat artikel sub letter *b* vermeld, van 110 kannen	— 0 —	20.
Bijaldien men dezelve in zijn pakhuis, kelder of andere bergplaats begeert opgeslagen te hebben, nog daarenboven van iedere 110 kannen	— 0 —	10.
$82\frac{1}{2}$ kan of mindere kwantiteit is vrij.		
Van alle soorten van steen, bij art. 1, letter *c*, genoemd:		
Van een stuk, groot 6 palmen kubiek	— 0 —	20.
en voorts van iedere drie palmen kubiek daarboven	— 0 —	10.
Zijnde een stuk onder de 6 palmen kubiek vrij van kraangeld, ten zij de kraan daartoe mogt worden gebruikt.		
Bij het overschepen van goederen binnen deze gemeente:		
—— iedere kist suiker	— 0 —	30.
—— ieder vat met vleesch	— 0 —	20.
—— ieder vat met spek	— 0 —	15.
—— iedere ton boter	— 0 —	15.
—— iedere pijp, okshoofd, ton of andere vaten bier	— 0 —	15.
—— ieder vat met meel, gort, erwten of boonen	— 0 —	15.
—— het schepen of ligten uit hetzelve van een paard	— 0 —	50.
—— een runderbeest	— 0 —	30.
—— eene ton kalk	— 0 —	01.

En zal deze in de Groninger Courant geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 13 November 1828.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat op *Dingsdag*, den 16 December 1828, des voormiddags te elf uren, in een der vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, door derzelver Gecommitteerde, in het bijzijn van den Heer Rentmeester der Stads Veenen, op nadere approbatie, zal worden verpacht:

Het nieuw Gebouwde Vallaat, in het nieuwe Stads-Kanaal, in de 1800 roeden gelegen, met de Behuizing, grond van den Tuin, alsmede twee percelen Land daarbij gelegen.

Waarvan de conditiën van den 5 December 1828 ter Stads Secretarij, en in het huis Barteveld, bij *Pieter Eppes Dik*, ter lezing liggen.

Groningen den 1 December 1828.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat op *Dingsdag*, den 23 December 1828, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, door H. E. A. GECOMMITTEERDE, op nadere approbatie, publiek zullen worden Verpacht de navolgende Objecten, als:

1. *Het Vallaat te Zuidbroek.*
2. *De Visscherijen.*
3. *Het Contingent of een-vierde der Vrachtloonen van het Veer van Groningen op Winschoten en Noordbroek en vice versa.*
4. *Idem van Groningen op Veendam en de Wildervank.*
5. *Idem van Winschoten op de Lange-Akkerschans.*
6. *Het gras in het Foxholster Bosch.*

En op *Woensdag*, den 24 December daaraanvolgende, op denzelfden tijd en plaats:

1. *Het Vallaat in het Damsterdiep.*
2. *Het Kraangeld.*
3. *Het Moddergeld.*
4. *De vlakten buiten de Heere- en Oosterpoort.*
5. *De Korre- en Jacobijner Weg.*

Waarvan de Conditiën van heden af ter Stads Secretarij ter lezing liggen.

Groningen den 8 December 1828.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

Zitting van Zaturdag den 29 November.

In deze zitting is de beraadslaging over het voorstel van den heer *de Brouckère* voortgezet.

De heer *de Langhe* spreekt er voor. De heer *Donker Curtius* verklaart zich sterk tegen de uitzonderings-wetten, maar zal zijne stem over het voorstel in beraad houden. De heer *van Alphen* erkent de noodzakelijkheid der intrekking van deze wetten, doch oordeelt, dat men de regering niet moet beleedigen door de vooronderstelling, dat zij geen woord zou houden. De heer *Surlet van Chokier* zegt, dat, zoo het voorstel van den heer *de Brouckère* ontijdig was, hij de schuld er van hebben zou, die door opzettelijke vertraging in de aanwending der uitzonderings-wetten de gezindheden der regering twijfelachtig heeft gemaakt. De heer *de Chokier* waarschuwt zijne medeleden, beschroomheid voor geene voorzigtigheid te houden, en herinnert hun derzelver eed. Het antwoord des Konings op het adres der Staten-Generaal wijst hunnen pligt aan; zij hebben ook regten ongeschonden aan hunne opvolgers over te leveren. Hij zal voor het voorstel stemmen. De heer *Sypkens* is er tegen. (*Zie hier onder het Advijs*).

De heer *van Boelens* is van de noodzakelijkheid der afschaffing der bedoelde wetten overtuigd, maar men moet, volgens hem, 's Konings voorstel afwachten, die het beste weet, wat de natie dienstig is.

De heer *Luzac* is mede van gevoelen, dat men de voordragt der regering niet moet vooruitloopen.

De heer *Surmont* zegt, dat de miskenning der grondwet de algemeene aandacht heeft opgewekt. De uitzonderings-wetten van 1815 beleedigen de natie, welke door haar voortdurend bestaan het aanzien krijgt, alsof zij gestadig in oproer is. Hij zal het voorstel aannemen.

De heeren *Hoïjnck van Papendrecht* en *van de Poll* oordeelen, dat men de voordragt der regering behoort af te wachten.

De vergadering scheidt tot Maandag voormiddag te elf uren.

ADVIJS van den heer *Sypkens*, in de Zitting van Zaturdag uitgebragt over het voorstel van den heer *de Brouckère*: In sommige afdeelingen heeft men te regt aangemerkt, dat de vorm, waarin ons het tegenwoordig voorstel oorspronkelijk is

[illegible]geboden, onwettig was. Men zoude tevens met even veel grond kunnen aanmerken, dat men de daarin gemaakte verbeteringen een weinig vroeger had behooren voor te dragen, dan op het oogenblik, dat de beraadslagingen over het voorstel [illegible] aan de orde van den dag waren gesteld.

In [illegible] geval ben ik tegen een voorstel, dat geschikt schijnt, om de Regering [illegible] of in verlegenheid te brengen; en even zeer, om over hetzelfde [illegible] verschillende beraadslagingen te doen ontstaan. Wij hadden [illegible] woord, en het ware dus beter geweest, zich daarop geheel te verlaten. Indien men de Wetten van 1815 mogt intrekken, zonder daarvoor andere in de plaats te stellen, zoude er eene belangrijke gaping in de wetgeving ontstaan. Het tegenwoordig Straf-wetboek bevat geenerlei bepaling nopens beleedigingen door geschriften, en daaromtrent behooren dus afzonderlijke bepalingen te bestaan. De Wetten van 1815 zijn geene uitzonderings-wetten, maar in tegendeel met het gewone regt overeenkomstig. De eenige uitzonderende bepaling, welke daarin voorkwam, was die, volgens welke de uitspraak over de misdrijven, waartegen daarbij voorzien wordt, aan afzonderlijke Geregtshoven opgedragen werd. Deze bepaling is dan ook bij de Wet van den 16 Maart 1818 ingetrokken.

De heer *de Brouckère* schijnt van de onderstelling uitgegaan te zijn, dat de Regering de beloofde voordragt niet, of te laat, doen zal. Ik zie niet in, welke billijke grond er voor dit vermoeden bestaat.

In onze jeugd hebben wij het verschil, dat er tusschen vrijheid en losbandigheid bestaat, maar al te zeer leeren kennen.

Wij hebben gezien, tot welke misdaden de verkeerd begrepene vrijheid aanleiding geeft. Thans worden de openbare ambtenaren en zelfs de waardigheid van U Edel Mogenden hier en daar op eene verregaande wijze aangerand. Het openbaar Gezag, dat de Maatschappij vertegenwoordigt, mag dit niet onverschillig aanzien; het is zich zelven daartegen bepalingen verschuldigd. De gevolgtrekkingen, die men uit de vrijheid van schrijven, welke in Engeland heerscht, maken wil, doen weinig ter zake. Wat in het eene land nuttig is, kan in het andere veel minder verkieslijk zijn. Elk volk heeft zijne eigene geaardheid en zeden.

Men spreekt van de ministeriële verantwoordelijkheid, en vergeet, dat deze bij onze Grondwet niet bekend is. Ik voor mij houd hen, die dagelijks aantijgingen en lasteringen tegen de hoofden van het Bestuur en die der Regterlijke Magt herhalen, voor eerroovers en aanstokers van onrust.

Men heeft van de vrijheid der godsdienstige gevoelens gesproken. Deze vrijheid wordt door de Grondwet gewaarborgd: de Koning zal die weten te handhaven, en, vooral voor zoo veel de uitvoering der wetten betreft, getrouw blijven aan zijne spreuk, die wij hier aan den troonhemel lezen: *Je maintiendrai.*

Zitting van Maandag, den 1 December.

De Vergadering wordt te half twaalf uren geopend.

De Minister van Justitie is in de Vergadering aanwezig.

De beraadslagingen over het voorstel van den heer *de Brouckère* worden hervat.

Zes leden hebben *vóór* het ontwerp weder het woord gevoerd, zijnde de heeren *Angillis*, *de Roisin*, *de Meulenaere*, *van Genechten*, *Serruys* en *Pijcke*.

De heer *Angillis* heeft het voorstel tegen de daarop gemaakte bedenkingen verdedigd, en vooral, dat men hetzelve als ontijdig en ongepast beschouwde.

De heer *Roisin* heeft zeer kort de redenen opgegeven, waarom hij voor het voorstel zoude stemmen.

De heer *de Meulenaere* heeft een zeer lang advijs ten voordeele van het voorstel uitgesproken, en verlangde eene algemeene Wet op de Drukpers; ook hij heeft het voorstel tegen de gemaakte bedenkingen verdedigd.

De heer *van Genechten* heeft de redenen kortelijk opgegeven, welke hem bewogen het voorstel aan te nemen.

De heer *Serruys* heeft zulks insgelijks gedaan, en het voorstel, tegen de bedenkingen van ontijdig, ongepast of onvoldoende te zijn, verdedigd.

De heer *Pijcke* had het voornemen gehad, tegen het voorstel te stemmen, doch na den loop der beraadslagingen gade geslagen te hebben, was hij van gedachte veranderd, en zoude voor het voorstel stemmen. Zulks zeide hij voor die leden, die nog geene bepaling van stem hadden, en hij ontwikkelde de redenen, welke hem daartoe noopten.

Acht leden hebben gesproken *tegen* het voorstel, zijnde de heeren *van Sijtzama*, *van Reenen*, *de Liedel de Well*, *Beelaerts*, *Geelhand Dellafaille*, *Lemker*, *de Melotte d'Envoz* en *Forkema*.

De heer *van Sijtzama* was van oordeel, dat dit voorstel eene gaping in de wetgeving zou doen ontstaan, en vond het ontijdig en onbetamelijk. Het zoude schijnen, of men in 's Konings woord geen vertrouwen meer stelde; en had zulks nog van Ministers plaats; doch het is hier de Koning, die het ons beloofd, die het ons toegezegd heeft. Ook daarenboven moest hij het voorstel verwerpen, omdat men een gedeelte van hetzelve, de Considerans, buiten alle regelen, naderhand afzonderlijk had overwogen, zonder het voorstel alstoen als eene nieuwe zaak aan te merken. Iemand had in de vergadering gezegd, zegt de Spreker, dat er alhier in de maatschappij menschen gevonden worden, die de hatelijkste gevoelens bezaten; doch, vraagt de Spreker, zijn niet in alle landen personen, welker gevoelens met andere verschillen?

De heer *van Reenen* vond, dat er in het voorgestelde Wetboek van Strafvordering reeds bepalingen waren voorgesteld, en wenschte, dat die bepalingen eerst overwogen waren geworden. Hij heeft vervolgens eenige gezegden van sommige Leden wederlegd en was genoodzaakt tegen te stemmen.

De heer *de Liedel de Well* vond het voorstel hoogst ontijdig en ongepast, en zoude er tegen stemmen.

De heer *Beelaerts* sprak in de Fransche taal tegen het voorstel. Dat men het stuk van Godsdienst hierbij gehaald had, en dat men zeide, dat men de Katholijken wilde Protestanteren, vond hij ongepast.

Men wil, zoo als men zegt, vervolgde de Spreker, geenszins de Katholijke godsdienst voorstaan! Hoe, vraagt de Spreker, heeft men in de begrooting van 1827 en 1828 geene groote sommen daarvoor toegestaan, en vraagt men voor 1829 en voor het tweede tienjarige tijdvak weder niet zooveel? En hij was verzekerd, dat niemand op die sommen eenige aanmerking zoude maken, of de Begrooting daarom zoude verworpen worden; maar het gevoelen, dat men die Godsdienst niet voorstond, was geheel ongegrond.

De heer *Fabry-Longrée* merkte op dit discours aan, dat de heer *Beelaerts*, wat hem aanging, juist geheel verkeerdelijk verstaan had, wat hij gezegd had.

De heer *Geelhand* spreekt een vrij groot advijs voor de vrijheid der drukpers uit, en dit zijn gevoelen had hij reeds in de vorige zitting te 's Hage, over het verzoekschrift van den heer *Ducpetiaux*, aan den dag gelegd. Doch hij vond het voorstel ontijdig en ongepast, en zoude tegen stemmen.

De heer *Lemker* was mede van dit gevoelen.

De heer *Melotte d'Envoz*, die zich een vriend van de vrijheid noemde, was genoodzaakt, tegen het voorstel te stemmen. Doch indien de voorsteller eenigen tijd zijn voorstel wilde intrekken, dan was hij verzekerd, dat bij de nieuwe in de deliberatie brenging van hetzelve, als er nog geen Konings voorstel was gedaan, de grootste meerderheid der Vergadering er zich voor zoude verklaren.

De heer *Fockema* vond zich mede genoodzaakt, zich daar tegen te verklaren, omdat het ongepast kwam. Behalve dat, zegt de Wet van 1815 duidelijk, dat die bepalingen zullen blijven bestaan, zoo lang tot zij door andere zullen worden *vervangen*. Het is de duidelijke letter der Wet, die zulks zegt. Dat men de Godsdienst hierbij haalde, dat men de Godsdienst, welke men belijdt, als de beste, die er bestaan kan, verheft, en alle andere veracht, en zulks in deze Vergadering, dit vond hij hoogst onbetamelijk, en al bestond er niet eene eenige andere reden, dan zoude hij daarom alleen tegen stemmen, omdat men dit middel gebruikt, om het voorstel door te dringen.

De heer *Leclerq* zal na den afloop der beraadslagingen zijne stem regelen.

De beraadslagingen zullen morgen te 11 uren worden hervat.

Zitting van Dingsdag, den 2 December.

De Vergadering wordt te half twaalf uren geopend.

De Minister van Justitie is in de Vergadering tegenwoordig.

De beraadslagingen over het voorstel van den heer *de Brouckère* worden voortgezet.

Acht leden hebben zich weder vóór hetzelve verklaard, te weten, de heeren, *Verammen*, *van Crombrugghe*, *Le Hon*, *Barthelemy*, *Desmanet*, *Goelens*, *Bacyl*, en *Vilain*.

Vier leden hebben zich weder daartegen verklaard, te weten, de heeren, *van Asch van Wijck*, *Warin*, *Weerts*, *van Tuijll van Serooskerken van Coelhorst*.

Bovendien hebben de heeren *Surlet de Chokier*, *de Stassart*, *Donker Curtius* [illegible] *van Alphen* hunne gevoelens herhaald en nader ontwikkeld, en de derde [illegible] heer thans besloten, tegen het voorstel te stemmen.

De heer *Weerts* heeft zich hevig over de zoo vaak misbruikte vrijheid [illegible] drukpers in de dagbladen beklaagd, een misbruik, hetwelk reeds voorlang [illegible] stilzwijgend voorbijgegaan was.

De heer *Warin* heeft onder anderen opgemerkt, dat hij niet geweten had, [illegible] een jong advokaat van 26 jaren, de heer *Ducpetiaux*, het was, die ons onze vr[illegible] heden moest onder het oog brengen; hij had zeker gedacht, dat het een eerwaar[illegible]dige grijsaard zoude zijn geweest.

De heer *van Crombrugghe* heeft ook nog nader zijn gevoelen ondersteund.

Niemand het woord meer vragende, is hetzelve aan Z. Exc. den Minister v[illegible] Justitie.

Z. Exc. begint met te zeggen, dat hij zich van de Fransche taal bedienen za[illegible] om het woord te voeren, en hoewel dit eene uitheemsche en hem geheel vree[illegible] de taal was, vond Z. Exc. het in dit geval raadzaam.

Vervolgens zegt hij, niet in het onderzoek van het voorstel des heeren [illegible] *Brouckère* te willen treden; ieder had daarover verschillende gevoelens, we[illegible] hij niet beoordeelen wilde, maar hij zou zich slechts bij twee punten bepale[illegible] daartoe vond hij zich genoodzaakt, vermits eenige Leden der Vergadering h[illegible] daarover aangevallen hadden, waarop wel reeds door zijne vrienden in de V[illegible]gadering, die sedert eene reeks van jaren reeds zoo dikwerf teekenen van w[illegible]willendheid jegens hem hadden doen zien, was geantwoord, doch op welke [illegible] als zaak rondborstig nader zoude antwoorden, ongepaste, lage uitdrukking[illegible] voorbij ziende, zoo als hij altijd de gewoonte gehad had in deze Vergadering [illegible] doen.

Men had, ten eerste, de verantwoordelijkheid van de Nederlandsche Minist[illegible] als eene zekerheid doen voorkomen, zonder welke eene Grondwettige Rege[illegible] niet zoude kunnen bestaan, en deze verantwoordelijkheid heeft echter tot [illegible] zware beraadslaging aanleiding gegeven. Men moge hier over zeggen, wat [illegible] wil, maar er bestaat in Nederland geene verantwoordelijkheid der Ministe[illegible] zegt de Minister; er is niet ééne Wet, die dit beginsel bevat; de Grondwet [illegible]ve geeft geene enkele bepaling van die verantwoordelijkheid. De Ministers [illegible] in Nederland slechts dienaren van den Koning, die door den Koning benoe[illegible] en ontslagen worden, die door den Koning geroepen worden, om zijnen r[illegible] bij te wonen, die aldaar eene raadgevende stem hebben.

De Ministers zijn in Nederland geenszins Agenten van het volk, en zij z[illegible] niets, dan Dienaren van den Vorst. Het is aan Hem alleen, dat zij verantwo[illegible]ding schuldig zijn, en het is de Vorst, die hun hunne pligten leert kennen[illegible]

Wat het tweede punt betreft, namelijk de onbeperkte vrijheid van de dru[illegible]pers, zoogenaamd gevestigd op art. 227 der Grondwet, en welke sommige sp[illegible]kers gezegd hebben, noodzakelijk bij een Grondwettig Bestuur te behooren; [illegible] Grondwet geeft het regt, om te schrijven, wat men wil en zonder voorafga[illegible] verlof, maar tevens bepaalt zij de verantwoordelijkheid van iederen schrijve[illegible] drukker, uitgever of verspreider, aan de Maatschappij of aan bijzondere pe[illegible]nen, voor zoo verre zij hen mogten beleedigd hebben.

Het zoude noodeloos zijn, eene schilderij op te hangen van de ware vrijhe[illegible] die men in Nederland geniet, om zijne gedachten en gevoelens door middel v[illegible] de drukpers, als een doelmatig middel van kennis en voortgang van verli[illegible]ting, te openbaren.

De aanmerkingen op de vervolgingen, door zoo vele sprekers gemaakt, zo[illegible] Z. Exc. de eer hebben in het algemeen te beantwoorden, door te zeggen, [illegible] men, bij eene vrije drukpers, het ware en valsche moet kunnen onderscheid[illegible] Daaromtrent zijn genoeg hedendaagsche en voormalige schrijvers het eens.

Z. Exc. doorloopt thans, na het onderzoek der Wetten, die men wenscht ingetr[illegible]ken te hebben, de verschillende gevoelens, die daarover zijn geuit, en ze[illegible] dat hij verzekerd is, dat Z. M. het Koninklijke woord geenszins zal intrekk[illegible] en dat de Vergadering reeds zeker dit Koninklijke Voorstel zoude ontva[illegible] hebben, zoo de Vergadering Z. M. daarin niet was vooraf gegaan.

De vervolgingen, die men uit kracht van deze Wetten aan eenige Dagb[illegible]schrijvers doet, hebben tot bitse aanmerkingen aanleiding gegeven.

Andere Leden hebben die verdedigd. Hoe vele aanmerkingen konde men d[illegible] op niet maken!

Doch het was hem genoeg te zeggen, dat, als men voortdurende de Mi[illegible]ters en de hooge Ambtenaren hekelde, als elke Wet of Besluit tot de zwa[illegible] of onbeschoftste aanmerkingen aanleiding geeft, als men iedere voordragt al[illegible] slechtste ziet uitkrijten, eindelijk als men alle handelingen of daden va[illegible] Regering, Ministers en Beambten ziet afgekeurd, als men ten slotte de A[illegible]spraak van den Troon, den heiligsten dag voor Nederland, op alle moge[illegible] punten wil verbloemen, en aan de woedende pen van eenen Dagbladschr[illegible] ten prooi ziet geven! Wat moet dan niet een stilzwijgen verbreken, dat [illegible] te lang reeds gehouden heeft? Of wie is langer in staat, om naar raadge[illegible]gen te luisteren, om in stilte die beschimpingen te verdragen?

De heer *de Brouckère* vraagt het woord. Aan den anderen kant roept m[illegible] *ter stemming!* Verschillende andere Leden vragen te gelijk het woord.

Eindelijk, nadat de heer *de Brouckère* gezegd had, dat het eene billijkheid [illegible] dat een voorsteller van een ontwerp hetzelve verdedigt, en hij in de geheele [illegible]raadslaging het woord niet heeft gevraagd, zoo verkrijgt hij het woord.

Daarentegen verzoekt een lid, dat de Voorzitter de ministeriële redevo[illegible] zoude drukken laten, daar dit aan de tegenstanders eene meerdere inlichting [illegible] doen verkrijgen.

De Minister van Justitie valt dezen in de rede, verklarende, dat hij zijne [illegible]devoering verkiest te houden.

De heer *Brouckère* verdedigt het voorstel tegen al de bedenkingen, die op [illegible]zelve zijn gemaakt.

Noch omtrent de verantwoordelijkheid van de Nederlandsche Ministers, [illegible] omtrent de vrijheid van Drukpers, was hij van gevoelen veranderd.

De Spreker zeide vervolgens: daar de Minister eene zaak heeft opgeha[illegible] *mij* betreffende, die ik in mijn advijs niet had gemeld, erken ik, ja, Ede[illegible]gende heeren! voor een geschrift ben ik, uit kracht dezer beste aller wet[illegible] onschuldig acht dagen lang in een moordenaars- en boevenhol opgesloten gewe[illegible] en moet men dan niet een' afschuw van zulke wetten verkrijgen, en de[illegible]ten sterkste verfoeijen?

Dat men jonge advokaten als ongeschikt heeft voorgesteld; de ouderdom [illegible] hier niets aan doen; een grijsaard kan dikwijls meer eerwaardigheid, dan [illegible]hankelijkheid bezitten.

Hij onderwierp overigens het voorstel thans aan het goeddunken van de Ka[illegible]

Verschillende leden vragen te gelijk het woord. Andere leden roepen [illegible] *stemming!*

De Voorzitter zegt: de beraadslagingen zijn gesloten. Ik ga over ter [illegible]ming.

Het gedruisch neemt toe. Van de Tribunes wordt er *stilte* geroepen.

Eindelijk zegt de Voorzitter, dat, uit kracht van art. 7 van het Regle[illegible] der Kamer, de Voorzitter het regt heeft, eene zaak genoeg toegelicht oord[illegible] de, dezelve in omvraag te brengen; doch dat hij gehouden is, de Verga[illegible] te raadplegen, wanneer een tiende of meer der tegenwoordig zijnde lede[illegible] voortzetting der beraadslagingen mogt begeeren.

Hij zoude dus in omvraag brengen, of de beraadslagingen zullen worden [illegible]volgd, dan of men ter stemming over het voorstel zal overgaan.

Na eene hoofdelijke stemming, wordt er met eene meerderheid van 54 teg[illegible] stemmen besloten, de beraadslagingen voort te zetten; zoodat de Vergad[illegible] tot morgen te 12 uren wordt geadjourneerd.

Zitting van Woensdag den 3 December.

De vergadering wordt te half een uur geopend en de beraadslaging over [illegible] voorstel van den heer *de Brouckère* voortgezet.

De heer *de Gerlache* antwoordt den minister van justitie en beweert, dat [illegible] ministers verantwoordelijk zijn.

De heer *Geelhand* volhardt in zijn gevoelen, dat het voorstel behoort verwor[illegible]pen te worden.

De heeren *Schooneveld*, *Luzac* en *van Utenhove* bestrijden hetzelve nader.

De heer *Lehon* antwoordt hen.

Eindelijk wordt de discussie gesloten en het voorstel met 61 tegen 44 stemmen verworpen.

Geen der leden uit de noordelijke provinciën, behalve den heer *Susse van Ysselt* [illegible] heeft vóór het voorstel gestemd.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. (Met autorisatie.)